

2nd CLASS

Telugu - 2	2
Hindi - 2	11
English - 2	19
Maths - 2	30
Science - 2	61
Social - 2	66

తెలుగు వాచకము - 2

3. గుణపాఠము

I. క్రింది ఖాళీలను పూరించండి.

(1) గడుసువాడు, (2) తమ్ముడు, (3) అన్న, (4) కంబళి, (5) తన భర్త, (6) ముట్టె, (7) నీళ్ళు, (8) గుణపాఠం.

- II.1) జ. తండ్రి అన్నదమ్ములతో “పిల్లలూ! ఇవి నేను మీకిచ్చే ఆస్తి. సమానంగా అనుభవించండి” అంటూ ఒక మామిడిచెట్టు, ఒక ఆవు, ఒక కంబళి చూపించాడు.
- 2) జ. తండ్రి మరణించిన తరువాత అన్న తమ్ముడితో “నాన్న ఇచ్చిన వస్తువులు ముక్కలు చేయకూడదు కనుక వాటిని అలాగే ఉపయోగించుకుందాం. చెట్టు మొదలు భాగం నీకు, పైన ఉండే కొమ్మల భాగం నాకు. ఆవు ముందు భాగం నీకు, వెనుక భాగం నాకు, కంబళి పగటిపూట నువ్వు వాడుకో, రాత్రిపూట నేను వాడుకుంటా” అని చెప్పాడు.
- 3) జ. తమ్ముడు చెట్టుకు పాదుచేసి నీళ్ళు పోసేవాడు. అన్ని కొమ్మలకు కాసిన కాయలు, పండ్లు తీసుకునేవాడు.
- 4) జ. తమ్ముడు ఆవుకు మేతవేసేవాడు, కుడితి పెట్టేవాడు. అన్న పాలు పితుక్కునేవాడు.
- 5) జ. తమ్ముడు కంబళిని ఎండలో వేసి దులిపి మడతపెట్టేవాడు. అన్న రాత్రిపూట దానిని కప్పుకుని హాయిగా పడుకొనేవాడు.
- 6) జ. తమ్ముడు గొడ్డలి తీసుకుని చెట్టు మొదలును నరకబోయాడు. అన్న కంగారుపడుతూ వచ్చి “ఇదేం పనిరా!” అంటూ అడ్డం వచ్చాడు. “ఈ చెట్టు మొదలు నాది. నా యిష్టం వచ్చినట్లు నరుక్కుంటాను. నీకెందుకు?” అన్నాడు. “మొదలు సరికితే చెట్టు చచ్చిపోతుంది. నరకకు - ఇకనుంచి చెట్టుకు కాసేపండ్లు చెరిసగం తీసుకుందాం” అన్నాడు అన్న. సరే అన్నాడు తమ్ముడు.
- 7) జ. ఆవుకు పాలు పితికే వేళ అయింది. అన్న పాలు పితకదానికి వచ్చి కూర్చున్నాడు. తమ్ముడు అప్పుడే కర్రతో దాని ముట్టెమీద రెండు దెబ్బలు వేశాడు; అదిపాలు ఇవ్వలేదు సరికదా! పాలు పితుకుతున్న అన్నను గట్టిగా తన్నింది. అన్న “ఇదేమిటి?” అంటూ ప్రశ్నించాడు. “ఆవు ముందు భాగం నాది. నాయిష్టం. నీకెందుకు?” ఎదిరించాడు తమ్ముడు. “ఇకముందు ఇద్దరం ఆవును మేపుదాం. పాలు చెరిసగం తీసుకుందాం” అన్నాడు అన్న. సరే అన్నాడు తమ్ముడు.
- 8) జ. తమ్ముడు కంబళిని పగటిపూట నీళ్ళలో నానబెట్టాడు. సాయంత్రం వరకు అలాగే వుంచి రాత్రికి అన్నకు ఇచ్చాడు. “ఇదేమిటిరా?” అన్నాడు అన్న. “పగటిపూట నా కంబళి, నా యిష్టం” అన్నాడు తమ్ముడు. దాంతో అన్నకు బుద్ధి వచ్చింది. కంబళిని చెరోకరోజు వాడుకుందాం” అన్నాడు అన్న. సరే అన్నాడు తమ్ముడు.
- 9) జ. తమ్ముడు తన భార్య సలహాలతో అన్నకు చక్కని గుణపాఠం చెప్పాడు. తనకు రావలసిన భాగాన్ని పొంది హాయిగా అనుభవించాడు.

4. మా ఇల్లు

I. క్రింది ఖాళీలను పూరించండి.

(1) రెండవ, (2) ఐదు, (3) అమ్మ, (4) మా నాన్న, (5) తాతయ్య, (6) వెనుక, (7) వేపచెట్టు.

- II.1) జ. జానకి వాళ్ళ అమ్మఇంటి పనులు చేస్తుంది. వారికి వంట చేస్తుంది. బట్టలు ఉతుకుతుంది. మంచి దుస్తులు తొడిగి బడికి పంపుతుంది. ఎంతో ప్రేమగా లాలిస్తుంది. కనుక జానకి వాళ్ళ అమ్మ అంటే వాళ్ళకు ఎంతో ఇష్టం.
- 2) జ. జానకి వాళ్ళ నాన్న వాళ్ళకు కావలసిన అన్ని వస్తువులు కొనిపెడతాడు. వారికి తెలియని విషయాలు వివరంగా బోధిస్తాడు.
- 3) జ. జానకి వాళ్ళ ఇంటికి వెనుకభాగంలో పెరడు ఉంది. ఆ పెరటిలో గులాబీ, బంతి, మల్లె మొదలయిన పూల మొక్కలు ఉన్నాయి. కూరగాయల మొక్కలు, ఆకుకూరల పాదులు కూడా ఉన్నాయి.
- 4) జ. జానకి వాళ్ళ ఇంటి పెరటిలో ఒక బావి ఉంది. బావిలోని నీరు తోడి మొక్కలకు పోస్తారు. జానకి వాళ్ళ నాన్న, జానకి, తమ్ముడు, అమ్మ ప్రతిరోజూ తోటలో పనిచేస్తారు. మొక్కలకు నీరు పెడతారు. మొక్కలకు పాదులు చేస్తారు. కలుపు మొక్కలు తొలగిస్తారు.
- 5) జ. జానకి వాళ్ళ ఇంటి ముందు ఒక పెద్ద వేపచెట్టు ఉంది. వేపచెట్టు కింద హాయిగా ఉంటుంది. జానకి, వాళ్ళ తమ్ముడు అక్కడ ఆనందంగా ఆడుకుంటారు.

5. దిక్కులు - మూలలు

- I. (1) తూర్పున, (2) పడమర, (3) దక్షిణం, (4) ఉత్తరం, (5) బంగాళాఖాతం, (6) హిందూ మహాసముద్రం, (7) అరేబియా మహాసముద్రం, (8) హిమాలయ పర్వతాలు, (9) ఎల్లలు, (10) ఎనిమిది.

II. క్రింది వానిని జతపరచండి.

1-ఇ, 2-అ, 3-ఈ, 4-ఆ.

6. తిథులు - తెలుగు నెలలు

I. క్రింది ఖాళీలను పూరించండి.

(1) పదిహేను, (2) శుద్ధపక్షం, (3) బహుళపక్షం, (4) ఏడు, (5) ఒక నెల, (6) పన్నెండు.

- II.1) జ. పక్షం అంటే పదిహేను రోజులు. పక్షంలోని రోజులను తిథులు అంటారు.

2) జ. పక్షాలు రెండు : 1. శుద్ధపక్షం, 2. కృష్ణ పక్షం.

- 3) జ. 1. పాద్యమి 2. విదియ 3. తదియ
 4. చవితీ 5. పంచమి 6. షష్ఠి
 7. సప్తమి 8. అష్టమి 9. నవమి
 10. దశమి 11. ఏకాదశి 12. ద్వాదశి
 13. త్రయోదశి 14. చతుర్దశి 15. పౌర్ణమి (లేక) అమావాస్య
- 4) జ. అమావాస్య తరువాత వచ్చే ఈ పదిహేను తిథులను శుక్లపక్షం అంటారు. శుక్లపక్షంలో చంద్రుడు క్రమక్రమంగా పెరిగి పౌర్ణమినాటికి నిండు చంద్రుడుగా కనిపిస్తాడు. శుక్లపక్షాన్ని కొందరు శుద్ధపక్షం అని పిలుస్తారు. పౌర్ణమినాడు వెన్నెల బాగా ఉంటుంది.
- 5) జ. పౌర్ణమి తరువాత వచ్చే పదిహేను తిథులను కృష్ణపక్షం అంటారు. కృష్ణపక్షంలో చంద్రుడు క్రమక్రమంగా తగ్గుతూ అమావాస్య నాటికి కనిపించకుండా పోతాడు. కృష్ణపక్షాన్ని కొందరు బహుళ పక్షం అని పిలుస్తారు. అమావాస్య నాటి రాత్రి చీకటిగా ఉంటుంది.
- 6) జ. తెలుగు నెలలు 12. అవి :
1. చైత్రం 2. వైశాఖం 3. జ్యేష్ఠం 4. ఆషాఢం
 5. శ్రావణం 6. భాద్రపదం 7. ఆశ్వయుజం 8. కార్తీకం
 9. మార్గశిరం 10. పుష్యం 11. మాఘం 12. ఫాల్గుణం

7. చిలుక నవ్వు

I. క్రింది ఖాళీలను పూరించండి.

(1) చిలుక, (2) దోర జాంపండు, (3) గులకరాయేరింది, (4) చిలుక

- II. 1) జ. చిలుక ఒళ్ళు చిగురాకుపచ్చలో ఉంది.
 2) జ. చిలుక ముక్కు పండిన దొండలా ఉంది.
 3) జ. పండు కోసము పాప చెట్టు కిందే కాపుకాసింది. హుష్షంది-హుష్షంది. చప్పట్లు చరిచింది. గులకరాయేరింది గురిచూచి విసిరింది. పండు కోసము పాప పాట్లెన్నో పడింది.
 4) జ. పాప పాట్లకు చిలుక పగలబడి నవ్వింది. నవ్వుతోనే పండు జారిపడి దొర్లింది.
 5) జ. పాప పాట్లకు చిలుక పగలబడి నవ్వింది. నవ్వుతోనే పండు జారిపడి దొర్లింది. చిన్నారి పాప పండు చేత పట్టుకు పోయింది. చిలుకమ్మ అది చూచి పైకెగిరి పోయింది.

8. ఆవు

I. క్రింది ఖాళీలను పూరించండి.

(1) ఆవు, (2) రెండు, (3) ఆవు, (4) ఆవు, (5) ఆవుపేడ, (6) గోమాత

- II.1) జ. ఆవు, ఎద్దు, గేదె, దున్న, గుర్రం, గాడిద, కుక్క, పిల్లి, గొర్రె, మేక మొదలయినవి పెంపుడు జంతువులు.

- 2) జ. ఆవు మెడ క్రింద గంగడోలు అని పిలువబడే మెత్తని చర్మం ఉంటుంది. గంగడోలును దువ్వుతే ఆవు ఆనందిస్తుంది.
- 3) జ. ఆవుకు తలమీద రెండు కొమ్ములు ఉంటాయి. మెడ క్రింద గంగడోలు అని పిలువబడే మెత్తని చర్మం ఉంటుంది. గంగడోలును దువ్వుతే ఆవు ఆనందిస్తుంది. ఆవుకు నాలుగు కాళ్ళు, ఒకతోక ఉంటాయి. ఆవు కాలిగిట్టలు చీలి ఉంటాయి.
- 4) జ. ఆవు పాలు ఇస్తుంది. ఆవుపాలు తాగితే ఆరోగ్యం కలుగుతుంది. పాలు కాచి తోడు పెడితే పెరుగు, పెరుగును చిలికితే వెన్న, మజ్జిగ వస్తాయి. వెన్న కాస్తే నెయ్యి వస్తుంది. ఆవు నెయ్యి శ్రేష్ఠమయినది.
- 5) జ. ఆవు జాతికి చెందినదే ఎద్దు. ఎద్దులు పొలం దున్నడానికి, బండిని లాగడానికి పనికివస్తాయి.
- 6) జ. ఆవుపేదను పొలంలో ఎరువుగా వేస్తారు. ఆవు పేదతో గొబ్బిళ్ళుచేసి ఆదపిల్లలు ముగ్గులతో పెట్టి పాటలు పాడతారు.
- 7) జ. ఆవు చిట్టు, తవుడు, పచ్చిగడ్డి తింటుంది. ఉలవ గుగ్గిళ్ళు పెడితే ఇష్టంగా తింటుంది. ఆవు ఆహారాన్ని త్వర త్వరగా కొరికి మింగుతుంది. ఆ తరువాత మరల తిన్న ఆహారాన్ని నోటిలోనికి తెచ్చుకొని బాగా నమలుతుంది. దీనినే నెమరు వేయటం అంటారు.

12. సంక్రాంతి

I. క్రింది ఖాళీలను పూరించండి.

(1) ఉగాది, (2) ఆంధ్రులు, (3) పుష్య, (4) మూడు, (5) భోగి, (6) సంక్రాంతి, (7) కనుము, (8) క్రొత్త అల్లుడి, (9) గొబ్బిళ్ళు, (10) హరిదాసులు.

- II.1) జ. తెలుగువారు ఆనందంగా జరుపుకొనే పండుగలు చాలా ఉన్నాయి. ఉగాది, సంక్రాంతి, వినాయక చవితి, శ్రీరామనవమి, దీపావళి, కృష్ణాష్టమి, దసరా మొదలైనవి.
- 2) జ. ఆంధ్రులు జరుపుకునే పండుగల్లో ముఖ్యమైన పండుగ సంక్రాంతి. ఇది ప్రతి సంవత్సరం జనవరి నెల 14వ తేదీన వస్తుంది. తెలుగు మాసాల్లో చెప్పాలంటే పుష్యమాసంలో వస్తుంది.
- 3) జ. సంక్రాంతి మూడు రోజులు జరుపుకొనే పండుగ. మొదటిరోజు పండుగను భోగి అంటారు. ఆనాటి వేకువనే లేచి భోగిమంటలు వేస్తారు. తల అంటుకొని స్నానం చేసి క్రొత్త బట్టలు ధరిస్తారు. చిన్నపిల్లలకు భోగిపళ్ళు పోస్తారు.
- 4) జ. పండుగరోజుల్లో రెండవరోజు సంక్రాంతి రోజు. ఆ రోజు పిండి వంటలతో భోజనాలు చేస్తారు. సాయంత్రం వేళ బొమ్మల కొలువులు ఏర్పాటుచేస్తారు.
- 5) జ. సంక్రాంతిలో మూడవ రోజు పండుగను కనుము అంటారు. ఆ రోజు పశువులను పూజిస్తారు. కోడిపందేలు వేస్తారు. మాంసాహారం వండుకుని తింటారు.

- 6) జ. సంక్రాంతికి నెల ముందు నుంచే ఇంటి ముందు కళ్ళాపు చల్లి ముగ్గులు వేస్తారు. ఆవు పేడతో గొట్టిళ్ళు చేసి పాటలు పాడతారు. హరిదాసులు కీర్తనలు పాడుతూ ఇంటింటికి తిరుగుతారు. కొందరు గంగిరెద్దులను తీసుకొని వచ్చి ఇంటిముందు ఆపిస్తారు.

III. జతపరచండి.

- 1-ఈ, 2-ఇ, 3-ఉ, 4-అ, 5-అ.

14. సూర్యచంద్రులు

I. క్రింది ఖాళీలను పూరించండి.

- (1) వెలుతురు, వేడి, (2) తూర్పున, (3) పడమర, (4) ఎర్రగా, (5) ఎండ, (6) తక్కువ, (7) వేసవి, (8) వానలు, (9) పంటలు, (10) చీకటి, (11) చంద్రుడు, నక్షత్రాలు, (12) రేరాజు, (13) వెన్నెల, (14) పౌర్ణమి, (15) అమావాస్య.

- II.1) జ. సూర్యుడు తూర్పున ఉదయిస్తాడు. పడమర అస్తమిస్తాడు.
- 2) జ. సూర్యుడు ఉదయించినప్పటి నుండి అస్తమించే వరకు ఉన్న సమయాన్ని “పగలు” అంటారు.
- 3) జ. పగటివేళ సూర్యుడు కాంతిని ఇస్తాడు. ఈ కాంతిని ఎండ అంటారు. ఈ ఎండ తీవ్రత ఉదయం, సాయంకాలం తక్కువగా, మధ్యాహ్నం ఎక్కువగా ఉంటుంది. వేసవిలో ఎండ మరి తీవ్రంగా ఉంటుంది.
- 4) జ. సూర్యుని ఎండ వలన సముద్రాలలోని నీరు ఆవిరి అయి మేఘాలుగా మారుతుంది. మేఘాల వలన వర్షాలు కురుస్తాయి. వర్షాల వలన నీరు లభించి పంటలు పండుతాయి. పంటలు పండటం వలన ప్రజలు సుఖంగా జీవిస్తారు. కనుక సూర్యుడు లేకపోతే లోకమే ఉండదు.
- 5) జ. సూర్యుడు అస్తమించినప్పటి నుండి మరల సూర్యుడు ఉదయించే వరకు ఉన్న సమయాన్ని ‘రాత్రి’ అంటారు.
- 6) జ. చీకటి వేళ ఆకాశంలో నక్షత్రాలు, చంద్రుడు కనిపిస్తాయి. మిణుకు మిణుకుమనే నక్షత్రాల మధ్య చంద్రుడు తెల్లగా ప్రకాశిస్తూ రాజులా ఉంటాడు. అందుకే చంద్రుడిని ‘రేరాజు’ అంటారు.
- 7) జ. చంద్రుడి కాంతిని వెన్నెల అంటారు. వెన్నెల తెల్లగా, చల్లగా ఉంటుంది. వెన్నెలలో పిల్లలు ఆనందంగా ఆడుకుంటారు. చందమామను చూపిస్తూ అమ్మపాటలు పాడుతూ గోరుముద్దలు తినిపిస్తుంది. తాతయ్య వెన్నెలలో పడుకొని కథలు చెబుతారు.

15. తాబేలు - కొంగలు

I. క్రింది ఖాళీలను పూరించండి.

(1) కొంగల జంట, (2) నీరు, (3) రెక్కలు, (4) కర్ర, (5) తాబేలు.

- II.1) జ. ఊరి వెలుపల ఉన్న మడుగులో ఒక తాబేలు నివసిస్తూ ఉండేది. ఆ మడుగు తీరంలో ఒక మర్రిచెట్టు ఉంది. ఆ చెట్టు మీద ఒక కొంగల జంట జీవిస్తూ ఉండేది. చెట్టు మీద కొంగలు రోజూ మడుగులోకి వెళ్ళి చేపలను వేటాడుతూ ఉండేవి. కొంతకాలానికి మడుగులోని తాబేలుకు, మడుగుకు వచ్చే కొంగలకు స్నేహం కలిసింది.
- 2) జ. ఎండాకాలం వచ్చింది. ఎండలు మెండుగా ఉండడంతో మడుగులో నీళ్ళు తగ్గిపోయాయి. నీళ్ళులేక చేపలు చచ్చిపోయాయి. “మిత్రమా! మడుగు ఎండిపోతోంది. ఇలా అయితే మాకిక్కడ ఆహారం దొరకదు. ఇక్కడకు సమీపంలోనే మరో పెద్ద చెరువు ఉంది. అక్కడ చేపలు అధికంగా ఉన్నాయట. మేము అక్కడకు వెళ్ళడం మంచిదని అనుకుంటున్నాం” అన్నాయి కొంగలు తాబేలుతో.
- 3) జ. స్నేహితుల మాటలకు తాబేలు బాధపడింది. “మీకు రెక్కలు ఉన్నాయి గనుక మీరు ఎగిరిపోతారు. నాకు రెక్కలు లేవుగా! నేను ఎక్కడికీ రాలేను” అంటూ తాబేలు వాపోయింది.
- 4) జ. “నువ్వే చూస్తావుగా!” అంటూ కొంగలు ఒక కర్రపల్లను తెచ్చాయి. ఆ కర్రను రెండు ప్రక్కల రెండు కొంగలు తమ ముక్కులతో గట్టిగా కరచిపట్టుకున్నాయి. తాబేలును కూడా గట్టిగా నోటితో కర్రను పట్టుకోమన్నాయి. తాబేలు అలాగే చేసింది. కొంగలు తాబేలుతో సహా కర్రను నోట కరచుకొని ఆకాశంలోకి ఎగిరిపోయాయి.
- 5) జ. కొంగలు వాటినోట కర్రపల్ల, వేలాడుతున్న తాబేలును చూచి క్రింద ఉన్న జనం ఆశ్చర్యపోయారు. పిల్లలు, పెద్దలు చప్పట్లు కొడుతూ కేకలు వేశారు. తాబేలుకు ఆ కేకలు ఏమిటో అర్థం కాలేదు. కొంగలను అడుగుదామనుకుంది. “ఆగోల ఏమిటి” అంటూ నోరు తెరిచింది. అంతే పట్టు తప్పి దభీమని నేలమీదకు జారిపడింది.

18. నీతి పద్యాలు

I. క్రింది ఖాళీలను పూరించండి.

(1) జన్మభూమి, (2) మాతృభాష, (3) నీతి, (4) అక్షరంబు, (5) లోక.

- II.1) జ. మనం పుట్టిన దేశము స్వర్గము వంటిది. మనం మాట్లాడే మాతృభాష ఎంతో తీయగా ఉంటుంది. కన్నతల్లి గొప్ప దైవం వంటిది. తెలుగుబిడ్డా! ఈవిషయాలు తెలుసుకో!
- 2) జ. ప్రపంచంలో ఎన్ని మతాలున్నా, వాని సారాంశం మానవత్వమే. మనుషులలో ఎన్ని జాతులున్నా, అవి అనుసరించే నీతి ఒక్కటే. దారులు ఎన్నయినా చేరవలసిన గమ్యం ఒక్కటే.

- 3) జ. ఇతరుల కోసమే నదులు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. ఇతరుల కోసమే ఆవులు పాలు ఇస్తాయి. ఇతరుల కోసమే చెట్లు పూలు పూస్తాయి. ఇతరులకు మేలు చేయడం కంటే మంచి పనిలేదు.
- 4) జ. మనుషులందరికీ చదువు కావలసినదే. చదువు నాలుకకు చెరుకు రసంతో సమానమైనది. చదువు మనిషిని రక్షిస్తుంది. కనుక చదువును లోకాలను రక్షించేది అని చెప్పవచ్చు.

20. తాటి చెట్టు

I. క్రింది ఖాళీలను పూరించండి.

- (1) కొమ్మలు, (2) వినకకర్ర, (3) వేసవి, (4) ముంజెలు, (5) తాటితాండ్ర, (6) తేగలు, (7) తాటిబెల్లం, తాటికలకండ, (8) తాటి ఆకులు, (9) కాలువల, (10) తాటిదూలాల, (11) గంటాలతో, (12) కల్ప వృక్షం.

II.1) జ. చెట్లు మనకు పండ్లు, పూలు, కూరగాయలు, కలప ఇస్తాయి.

- 2) జ. తాటిచెట్లకు వేసవిలో కాదులు కాస్తాయి. తాటికాయలలో ఉండే ముంజెలు తినడానికి రుచిగా ఉంటాయి. ముంజెలు తొలగించిన తాటి కాయలను కర్రకు చక్రాలుగా గుచ్చి పిల్లలు ఆటలు ఆడుతుంటారు.
- 3) జ. తాటి పండ్లు మగ్గితే వాటి నుంచి తాటితాండ్ర తయారుచేస్తారు. తాటి తాండ్ర మధురంగా ఉంటుంది. తాటి పండ్లను నేలలో పాతి ఉంచితే వచ్చే మొలకలను తేగలు అంటారు.
- 4) జ. తాటి పండ్లను నేలలో పాతి ఉంచితే వచ్చే మొలకలను తేగలు అంటారు. తేగలు ఉడికించుకుని తింటే కమ్మగా ఉంటాయి.
- 5) జ. పాకల కప్పు మీద తాటి ఆకులను కప్పుతారు. ఇంటి ముందు దడి ఏర్పాటు చేయడానికి కూడా తాటి ఆకులనే వాడతారు.
- 6) జ. పల్లెటూళ్ళలో ఉండే పాకలు కట్టడానికి తాటిదూలాలను ఉపయోగిస్తారు. పొలాలకు నీళ్ళు తోడడానికి బావులవద్ద ఏతాములు వేస్తారు. ఈ ఏతాములు కూడా తాటి దూలాలతోనే తయారు చేస్తారు.
- 7) జ. పూర్వకాలంలో కవులు తాటి ఆకుల మీద గంటాలతో కావ్యాలు వ్రాసేవాళ్ళు. వాటిని “తాళపత్రగ్రంథాలు” అంటారు.
- 8) జ. తాటిచెట్టు ఎన్నో రకాలుగా ఉపయోగపడుతుంది. గనుక దీనిని పేదల పాలిటి కల్పవృక్షం అంటారు.

23. కోతి-మొసలి

I. క్రింది ఖాళీలను పూరించండి.

- (1) నేరేడు, (2) మొసలి, (3) కోతి, (4) కోతిగుండె, (5) విందు, (6) చెట్టు కొమ్ము, (7) ప్రాణాలు, (8) తెలివి.

- II.1) జ. ఒకనది ఒడ్డున ఒక నేరేడు చెట్టు ఉండేది. దానిమీద ఒక కోతి ఉండేది. ఆ కోతి చెట్టు కొమ్ముల మీద దూకుతూ ఉండేది. అప్పుడు నేరేడు పండ్లు జారి నదిలో పడుతూ ఉండేవి. నదిలో ఉండే మొసలి ఆ నేరేడు పండ్లు తింటూ ఉండేది. అలా కలుసుకోవడం వలన కోతికి మొసలికి చెలిమి ఏర్పడింది.
- 2) జ. నేరేడు పండ్లు తిని ఆడు మొసలి “నేరేడు పండ్లే ఇంత మధురంగా ఉంటే రోజూ నేరేడు పండ్లు తినే కోతి-మాంసం ఎంత మధురంగా ఉంటుందో- దాని గుండె ఇంకా మధురంగా ఉంటుంది గదా!” అనుకుంది ఆడు మొసలి.
- 3) జ. ఆడు మొసలి కొన్నాళ్ళు జబ్బుగా ఉన్నట్లు నటించింది. అది ఒక రోజు భర్తతో “నిన్న నేను వైద్యుని దగ్గరకు వెళ్ళాను. కోతి గుండె తింటే నా జబ్బు తగ్గిపోతుందని చెప్పాడు. ఎలాగైనా కోతి గుండె తెచ్చిపెట్టు” అన్నది.
- 4) జ. మొసలి కోతి వద్దకు వచ్చి “నీవు ఇచ్చిన నేరేడు పండ్లు నా భార్య తిన్నది. అవి రుచిగా ఉన్నాయని మెచ్చుకొన్నది. అలాంటి మధురమైన పండ్లు ఇచ్చినందుకు నా భార్య నీకు విందుచేయాలని అనుకుంటున్నది. నిన్ను తీసుకొని రమ్మని చెప్పింది. మా ఆహ్వానాన్ని మన్నించి నీవు వస్తే మేమిద్దరం సంతోషిస్తాం” అని తమ ఇంటికి ఆహ్వానించింది.
- 5) జ. నది మధ్య కోతి మొసలితో “అరే మిత్రమా! నీ భార్య ఆరోగ్యం కంటే నాకు కావలసింది ఏముంది. ఆమాట ముందు చెబితే బాగుండేది. అనవసరంగా మొయ్యడం ఎందుకని గుండెను చెట్టుకొమ్ముకు తగిలించి వచ్చాను. ఎంత పొరపాటో చూశావా?” అంది బాధపడుతున్నట్లు నటిస్తూ.
- 6) జ. గట్టుమీదికి దూకి కోతి మొసలితో “అయ్యా! నీకోదండం. నీ భార్యకోదండం. నీ స్నేహానికి ఓ దండం. నీవిచ్చే విందుకు మరోదండం. ఎవరైనా గుండెను కొమ్ముకు తగిలిస్తారా? పిచ్చివాదా! వెళ్ళు, వెళ్ళు. ఇంకెప్పుడు ఇటువైపు రాకు. ఎలాగోలా ఈ రోజుకు ప్రాణాలు దక్కాయి” అని ఊపిరి పీల్చుకుంది.

24. శతక పద్యాలు

I. క్రింది ఖాళీలను పూరించండి.

- (1) నీతిపరుడు, (2) ఉపకారము, (3) పుణ్యపురుషులు, (4) తప్పు, (5) అన్నదానమే, (6) గురుని, (7) వేము.

- II.1) జ. ఎవ్వరు చెప్పినా వినవచ్చు. విన్న వెంటనే తొందర పడకుండా ఆలోచించాలి. జాగ్రత్తగా పరిశీలించి ఏది నిజమో, ఏది అబద్ధమో గ్రహించాలి. అలాంటి మనిషినే నీతిపరుడు అంటారు.
- 2) జ. అవసరానికి అప్పు ఇచ్చేవాడు వైద్యుడు, ఎల్లప్పుడు ప్రవహించే నది, బ్రాహ్మణుడు ఏ ఊర్లో ఉంటారో ఆ ఊర్లో ఉండవచ్చు. ఇవన్నీ లేని ఊర్లో ఉండకూడదు సుమా!
- 3) జ. మనకు మేలు చేసిన వాడికి మనం మేలు చేయడం సహజం. కాని కీడు చేసిన వాడికి కూడా కారణం లేకుండానే మేలు ఎవడు చేస్తాడో వాడు నిజంగా సమర్థుడు.
- 4) జ. చూడడానికి ఉప్పు, కర్పూరం ఒకేవిధంగా ఉంటాయి. కాని జాగ్రత్తగా చూస్తే వాటి రుచులు వేరువేరుగా ఉంటాయి. అలాగే పురుషులందరు ఒకేవిధంగా కనిపించినా, పుణ్యపురుషులు మాత్రం వేరుగా ఉంటారు.
- 5) జ. ఇతరుల తప్పులను ఎత్తి చూపేవారు లోకంలో చాలా మంది ఉంటారు. భూమి మీద తప్పు చేయని వారు ఉండరు. నిజానికి ఇతరుల తప్పులను ఎత్తి చూపేవారు తమ తప్పులను తెలుసుకోలేరు.
- 6) జ. అన్ని దానముల కన్న అన్నదానము గొప్పది. కన్న తల్లి కంటె గొప్పవారు మరెవ్వరూ లేరు. గురువుకన్నా అధికమైన వారు లోకంలో లేరు.
- 7) జ. అనేకసార్లు అంటే రాగం కుదురుతుంది. తినగా తినగా వేము తియ్యగా ఉంటుంది. అట్లాగే అభ్యాసం చేస్తుంటే ఏ పనులైనా సాధించుకోవచ్చు.

HINDI - 2

ANSWERS

1. वर्णमाला

I. 1. ज) अ आ इ ई उ ऊ ऋ ए ऐ ओ औ अं अः

2. ज) क ख ग घ ङ च छ ज झ ञ

ट ठ ड ढ ण त थ द ध न

प फ ब भ म य र ल व श ष स ह

3. ज) क्ष त्र ज्ञ श्र

II. 1. छतरी 2. नल 3. पतंग 4. औरत 5. हल 6. ऊन

III. 1. d 2. a 3. c 4. b 5. f 6. e

IV. 1. छ 2. ष 3. ऐ 4. फ 5. श्र 6. ज्ञ

2. मात्राएँ

I. 1. ी 2. ो 3. े 4. ू 5. ृ 6. ॄ
7. ी 8. ि 9. ु 10. ॊ 11. ृ 12. ॄ

II. 1. कौ 2. लु 3. हा 4. मै 5. तो
6. गी 7. जू 8. वृ

III. 1. d 2. e 3. a 4. b 5. c

3. बारहखड़ी

I. 1. भे 2. रे 3. मः 4. त्रि 5. लृ 6. ज्ञं

II. 1. तो 2. टू 3. धू 4. टी 5. भु 6. झि

III. 1. ठै 2. गै 3. ह्र 4. णौ 5. खृ 6. ति

IV. झू ह्र क्षे दै षो शौ

V. 1. c 2. d 3. e 4. a 5. b

- VI. 1. या यि यी यु यू यृ ये यै यो यौ यं यः
 2. फा फि फी फु फू फृ फे फैं फो फौ फं फः
 3. छा छि छी छु छू छृ छे छै छो छौ छं छः
 4. ना नि नी नु नू नृ ने नै नो नौ नं नः

- VII. 1. कंगन 2. कलम 3. कौमुदी 4. कूप
 IV. 1. Book 2. Insect 3. Hook 4. Paper

4. दो अक्षरों के बिना मात्रा के शब्द

- I. 1. व 3. ट 5. ख
 II. 1. मन 2. दस 3. भर 4. जड 5. पर 6. झट
 III. 1. roof 2. tap 3. fear 4. don't 5. thief 6. read
 IV. 1. ब 2. ज 3. ल 4. स 5. झ 6. ब
 V. 1. d 2. e 3. a 4. c 5. b

5. तीन अक्षरों के बिना मात्रा के शब्द

- I. 1. भवन 2. नमक 3. मगर 4. मटर
 II. 1. c 2. e 3. a 4. b 5. d
 III. 1. कनक 2. शहर 3. नरम 4. रसम 5. गरम 6. जतन
 IV. 1. watchman 2. thump 3. sister
 4. brightness 5. copy 6. lotus
 V. 1. व 2. ब 3. श 4. ल

6. चार अक्षरों के बिना मात्रा के शब्द

- I. 1. मरहम 2. शलगम 3. बरतन 4. अजगर
 II. 1. कसरत 2. गरदन 3. हसरत 4. अचकन
 III. 1. garden 2. flint 3. banyan tree 4. flask
 IV. 1. प 2. श, त 3. अ, र 4. र, म

- IV. 1. दुनिया 2. सुन 3. सुख 4. गुडिया
 V. 1. सुन 2. दीन 3. मीन 4. दिन 5. वन 6. थन
 1. पुल 2. सिल 3. जल 4. चल 5. कल 6. नल

12. 'ऊ' की मात्रा... - 'ू'

- I. 1. झूला 2. धूल 3. चूहा 4. दूध 5. नूतन 6. मूली
 II. 1. खूब 2. कूद 3. मूर्ख 4. चूक 5. फूल 6. सूरज
 III. 1. radish 2. pike 3. idol 4. list 5. rat 6. rate
 IV. 1. दू 2. प 3. ब 4. झू 5. चू 6. मू
 V. हू, तू, लू, वू, शू, रू
 VI. 1. च + ू + ह + I 2. म + ू + ख + ' 3. द + ू + स + र + I 4. स + ू + र + ज
 VII. 1. मूली 2. नूतन 3. सूचि 4. झूला

13. 'ऋ' की मात्रा... - 'ृ'

- I. 1. तृण 2. वृषभ 3. मृग 4. गृह
 II. 1. tree 2. vision 3. creation 4. third
 III. कृ, छृ, जृ, नृ, भृ, हृ
 IV. 1. c 2. a 3. d 4. b
 V. 1. त + ृ + त + ी + य 2. क + ृ + प + I + ण 3. द + ृ + ष + ट + ि 4. स + ृ + ज + न
 VI. 1. वृक्ष 2. तृण 3. नृप 4. वृषभ

14. 'ए' की मात्रा... - 'ै'

- I. 1. से 2. ल 3. दे 4. मे
 II. 1. केला 2. खेत
 III. फे, ये, षे, क्षे, गे, धे
 IV. 1. रेत 2. बेर 3. तेल 4. देश

- V. 1. table 2. banana 3. speed 4. lion
 VI. 1. के 2. से 3. टे 4. थे 5. भे 6. षे
 VII. 1. टेला 2. केवल 3. सबेरा 4. आये

15. 'ऐ' की मात्रा... - ' ै '

- I. 1. बैंगन 2. नैन 3. शैल 4. कैदी
 II. 1. मैदान 2. पैर
 III. 1. कै 2. भै 3. नि 4. मै
 IV. 1. भैया 2. वैर 3. सैनिक 4. तैरना
 V. 1. onfoot 2. rest 3. mountain 4. fenugreek
 VI. 1. जै 2. से 3. फै 4. छै 5. डै 6. टै
 VII. 1. टेला 2. केवल 3. सबेरा 4. आये

16. 'ओ' की मात्रा... - ' ी '

- I. षो, हो, दो, चो, फो, रो
 II. 1. ग + ो + द + ी + म 2. ढ + ो + ल + क
 3. ध + ो + ब + ी 4. प + ो + त + ी
 III. 1. मोटा 2. मोर
 IV. 1. भोज 2. शोर 3. गोदम 4. छोटा
 V. 1. grandson 2. gold 3. washerman 4. thief
 VI. 1. तो 2. जो 3. डो 4. तो 5. मो 6. शो
 VII. 1. कोट 2. टोपी 3. गोदाम 4. सोना

अभ्यास

- I. 1. खेत 2. रेत 3. खेत 4. मृत
 II. दू, फू, शे, कै, लो
 III. 'ऊ' मात्रावाले शब्द : सूचि, दूसरा, नूतन
 'ऋ' मात्रावाले शब्द : वृषभ, तृतीय, गृह

‘ए’ मात्रावाले शब्द : नेता, मेवा, बेर

‘ऐ’ मात्रावाले शब्द : भैया, मैदान, चैन

‘ओ’ मात्रावाले शब्द : भोज, मोहर, सोना

IV. 1. एडी 2. मोर 3. शेर 4. टेला 5. गृह 6. झूला

17. ‘औ’ की मात्रा... -‘ौ’

I. 1. दौड 2. सौगात 3. और 4. औरत

II. 1. offspring 2. maternal aunt 3. at once 4. watchman

III. 1. कौन 2. और

IV. 1. c 2. a 3. d 4. d

V. 1. स + औ + ग + I + त 2. च + औ + क + I + द + I + र
3. औ + ल + I + द 4. प + औ + ध + I

VI. 1. फौ 2. चौ 3. गौ 4. यौ 5. झौ 6. मौ

VII.1. कि घि जि दि णि भि सि षि हि क्षि फि

2. कू घू जू दू णू भू सू षू हू क्षू फू

3. कृ घृ जृ दृ णृ भृ सृ षृ हृ क्षृ फृ

4. कै घे जै दै णै भे से षे है क्षे फे

5. को घो जो दो णो भो सो षो हो क्षो फो

18. ‘अं’ की मात्रा - अं

I. 1. हंस 2. अंगुली 3. पतंग 4. पंखा

II. 1. रंग 2. अंगूर 3. पंजा 4. बंदर

III. 1. dirty 2. thigh 3. comb 4. heridity

IV. 1. मं 2. अं 3. गा 4. टी

V. 1. अंगूर 2. कंगन

VI. 1. बं 2. छं 3. वं 4. रं 5. सं 6. हं

VII. 1. मंदिर 2. अंगूर

19. 'अँ' की मात्रा - 'ँ'

- I. 1. चाँद 2. दाँत 3. पाँव 4. साँप
- II. 1. आँच 2. आँधी 3. मुँह 4. गाँव
- III. 1. laugh 2. eye 3. fire 4. den
- IV. 1. आँ 2. आँ 3. आँ 4. गा
- V. 1. अ + आँ + च 2. अँ + ग + ू + ट +ी
3. हँ + स + न +ी 4. अ + आँ + ध +ी
- VI. 1. गाँव 2. पाँव 3. दाँत 4. पाँच
- VII. 1. गाँव 2. अँगूठी 3. हँसना 4. मुँह

20. 'अः' की मात्रा - 'ः'

- I. 1. b 2. d 3. a 4. c
- II. 1. प्रातः 2. दुःख 3. अतःपुर 4. फलतः
- III. 1. six 2. therefore 3. yama 4. early morning
- IV. 1. अं + त + ः + प + ु + र 2. प + ु + न + ः
3. प्र + ि + त + ः + क + ि + ल 4. अ + त + ः
- V. 1. अंतःपुर 2. प्रातःकाल 3. पुनः 4. फलतः
- VI. 1. ज जा जि जी जु जू जृ जे जै जो जौ जं जः
2. ग गा गि गी गु गू गृ गे गै गो गौ गं गः
3. ठ ठा ठि ठी तु टू टृ टे टै ठो ठौ ठं ठः
4. द दा दि दी दु दू दृ दे दै दो दौ दं दः
5. ढ ढा ढि ढी ढु ढू ढृ ढे ढै ढो ढौ ढं ढः
6. त ता ति ती तु तू तृ ते तै तो तौ तं तः
7. र रा रि री रु रू रृ रे रै रो रौ रं रः

8. ह हा हि ही हु हू ह्र हे है हो हौ हं हः
 9. श शा शि शी शु शू शृ शे शै शो शौ शं शः
 10. फ फा फि फी फु फू फृ फे फे फो फौ फं फः

21. गिनती

- I. 1. पाँच 2. छः 3. तेरह 4. उन्नीस 5. बाईस
 6. सत्ताईस 7. चौदह 8. अठारह 9. बारह 10. तेईस
- II. 1. सप्ताह 2. वर्ष 3. क्षण 4. पहर 5. आधीरात
 6. पक्ष 7. घंटा 8. दोपहर 9. छमाही 10. तिमाही
- III. 1. रविवार 2. सोमवार 3. मंगलवार 4. बुधवार 5. गुरुवार
 6. शुक्रवार 7. शनिवार
- IV. 1. जनवरी 2. फरवरी 3. मार्च 4. अप्रैल
 5. मई 6. जून 7. जुलाई 8. अगस्त
 9. सितंबर 10. अक्तूबर 11. नवंबर 12. दिसंबर
- V. 1. पाँच रुपए 2. एक हजार रुपए
 3. hundred rupees 4. twenty rupees
- VI. 1. छः 2. सितंबर 3. प्रातःकाल 4. पच्चीस पैसे

ENGLISH-2

ANSWERS

1. A Prayer

A.1. Fill in the blanks : (TB)

- 1) great; kind   2) kind; good

A.2. three (3)

- 1) great; kind

B. Appreciation : (TB)

should, good (stanza - 2)

play, day (stanza - 3)

2. The Cow

A. Rearrange the letters to make them into meaningful words : (TB)

1. pleasant   2. wind   3. showers
4. meadow   5. cream

B.1. Appreciation : (TB)

1) rhyming lines are : 1, 3 and 2, 4 in the first stanza.

: 5, 7 and 6, 8 in the second stanza.

: 9, 11 and 12, 14 in the third stanza.

2) Four lines are there in each stanza.

3) The colour of the cow is brown and white.

B.2. Robert Louis Stevenson.

3. The Little Red Riding Hood

A.1. Choose the correct option : (TB)

1 - b

2 - b

3 - a

A.2. Who said the following : (TB)

1. Little Red Riding Hood's mother.
2. Little Red Riding Hood.
3. The wolf
4. Grandma

A.3. Think and Answer : (TB)

Her mother told her

Because strangers may do harm to the little girl.

A.4. Write True or False of the following : (TB)

1. True   2. False   3. True   4. False   5. True

B.2. Match the following : (TB)

1. e   2. a   3. b   4. c   5. d

C. Creative Writing : (TB)

riding, little, hunter, wicked old,
old wolf, forest, wicked wolf,
grandma's, hunter, her grandma

4. The Greedy Fisherman

A.1. Complete the Sentences : (TB)

1. small fish
2. greedy,
refused to give any fish to anybody.

A.2. Put the following sentences in proper sequence : (TB)

- 1, 4, 5, 3, 2.

A.3 Think and Answer : (TB)

We should not be greedy.
We should be kind to everyone.

B.2. Fill in the blanks with clues: (TB)

1. Aren't you coming for the race.
2. No. I am so afraid.
3. Are you sure
4. Sure
5. Don't afraid. It becomes easier as we go.

GRAMMAR:

C. Write A, or An before words : (TB)

1. A
2. An
3. A
4. A
5. An

6. The Elephant's Long Trunk

A.1. Write True or False : (TB)

1. True
2. False
3. True
4. False

A.2. Answer the following questions : (TB)

1. Kolokolo bird told the baby elephant where the corcodile lived.
2. The crocodile lived in Limpopo river.
3. The crocodile caught the baby elephant's nose and pulled.
4. The leaves of banana tree the elephant's child wrapped his nose with.

A.3. Think and Answer : (TB)

The elephant moved his long nose around quickly. He wrapped his long nose in cool banana leaves and waited for it to shrink.

B.1. Words used to ask questions : (AD)

2. name ?
3. Do you come ?
4. Where are your books ?
5. are you waiting ?
6. he go to school
7. it tall ?
8. they boys ?

B.2. Arrange the given letters in correct order to make meaningful words:(AD)

1. Twist
2. Kolokolo bird
3. Crocodile
4. Limpopo river
5. Bananas

Grammar :

D. Underline the verbs and change them from present tense to past tense : (TB)

1. jumped

2. filled

3. walked

4. talked

5. hunted

8. The Little Boy Blue

Comprehension :

A.1. Choose the correction option : (TB)

1 → a

2 → b

3 → a

4 → b

A.2. Write the Rhyming words for the given words : (AD)

1. glue

2. corn

3. peep

4. way

5. might

9. Teddy Bear's Adventure

Comprehension : (TB)

A.1. Complete the following :

1. honey
2. old tree trunk
3. shook in fear
4. their thick fur protected them against the attack of the bees.
5. the nose.
6. to take the angry bee out of his nose.

A.2. Match the columns : (TB)

1 → c

2 → d

3 → a

4 → b

5 → f

6 → g

7 → e

A.3. The whole bear family had gone to the forest.

A.4. Fill in the blanks with suitable words given below :(TB)

cub-bear, sweet, mother, recognized, honey

Excercise : (TB)

B.1. Do as directed : 1. Lotus

2. Kennel

3. Teacher

4. Diwali, Hindus

5. Boy is wearing hat

6. Women are sitting on the benches

7. Woman

8. Tiger

B.2. Underline the common noun in the given sentence :(TB)

1. chair, table

2. a lorry,

3. Rajan and Hasan

4. Krishna

5. Jalaja

10. The Small Black Spotted Dog

A.1. Comprehension :

Complete the following Sentences : (TB)

1. There was a thorn in it's foot.
2. bread and milk, it was vey sad.
3. he forgot.
4. same small dog.

A.2. He took Ganesh back his home from the forest. (TB)

A.3. Think and Answer : (TB)

Ganesh wanted a dog or a cat to play with.

C.1. Write opposites of the following words :(TB)

1. easy	2. full	3. smooth
4. light	5. sharp	

C.2. Arrange the letters into meaningful words :(TB)

1. village	2. outside	3. forest
4. help	5. happy	

Excercise : (TB)

D. Rearrange the following words in a proper order to make sentences:

1. She has an umbrella.
2. The girls are skipping.
3. Next Sunday we are going to Mumbai.
4. The boy is singing.
5. The Parrot is green.

11. Friends

Comprehension :

A.1. Choose the correct option : (TB)

1 → a

2 → b

3 → b

A.2. Answer the following questions : (AD)

1. Next day evening while Deepthi talking to Gina Deepti.
2. Deepti learned that just to care was enough.

A.3. Think and Answer : (TB)

Gina was a greater friend because she could for give Deepti.

A.4. Write True or False : (TB)

1. True
2. False
3. True
4. True
5. False

Excercise :

B. Fill in the blanks with the adverbs from the box. (TB)

1. slowly
2. beautifully
3. heavily
4. bravely
5. carefully
6. loudly

12. Hush Little Baby

A.1. Comprehension : (TB)

1. mocking bird
2. diamond ring
3. looking glass
4. billy goat

A.2. Rhyming words of the following : (TB)

1. bird
2. ring
3. glass
4. dark
5. might

A.3. Complete the following sentences with the help of clues given in the box : (TB)

1. little baby
2. mocking bird
3. diamond ring

B. Appreciation : (TB)

1. two lines
2. Yes

13. The Lion in the zoo

A. 1. Think and Answer : (TB)

Lion	Dog
<ul style="list-style-type: none"> • Roaring at everybody • Fondling the dog gently with his big paw. • Because friend to dog • Let's be friends.	<ul style="list-style-type: none"> • Realises the lion's • became frined to lion • very happy with the lion • They play together for a long time.

A.2. Choose the correct option : (TB)

1. lion's cage   2. food   3. wonders
4. long time   5. best friends

Vocabulary : (TB)

B.1. Lion : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Dog : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14

B.2. Rearrange the letters into meaningful words : (TB)

1. houses   2. river   3. mayor
4. crippled   5. mountain

C.1. 1. It is a donkey   2. It is a goat
3. It is a wolf   4. It is a mango
5. It is a text book   6. It is a bus

C.2. 1. rain   2. eat   3. ill
4. ask   5. top   6. other

Speaking : that should not have happen. (TB)

E. 1. Did I hurt you   2. I am sorry
3. lam very sorry   4. lam so sorry
5. I should not have done it.   6. Please pardon.
7. lam really sorry.

14. The Pied Piper

Comprehension : (TB)

A.1. True or False :

1. True	2. True	3. False	
4. True	5. True	6. True	
7. False	8. True	9. True	10. True

A.2. All the children followed the pied piper and went inside the mountains. **(TB)**

A.3. A crippled boy who did not follow the pied piper gave information that all the children are inside the mountain. **(TB)**

A.4. Fill in the blanks with suitable words given below in the box : (TB)

hamelian,   unhappy,   mayor,   lookfor,
children,   very sorry.

Excercise : (TB)

C.1. 1 → in   2 → to   3 → in   4 → with   5 → on

Excercise : (TB)

C.2. 1 → but   2 → and   3 → but   4 → or   5 → but

15. Simple Simon

Comprehension :

A.1. True or False : (TB)

1 → True   2 → False   3 → False   4 → False   5 → False

A.2. Complete the following words with suitable letters : (TB)

1. m   2. a   3. n n   4. n d   5. a

B. Appreciation : (TB)

- Simple Simon : 1, 2, 3, 4
Pieman : 1, 2, 3, 4
- Four times each.

MATHEMATICS - 2

TEXT BOOK ANSWERS

Let us Review

Station : 1.

Page : 4 :

- A. 2) Twenty nine
3) Thirty Five
4) Sixty Eight
5) Eighty eight
6) Ninety Four

- B. 2) 23
3) 48
4) 61
5) 74
6) 99

Page : 5 :

- C. 2) 80
3) 73
4) 50
5) 69
6) 90

- E. 2) 89
3) 71
4) 40
5) 90
6) 49

- D. 2) 79
3) 69
4) 98
5) 47
6) 48

- F. 2) <   6) >
3) >   7) >
4) <   8) <
5) =

Page : 6 :

- G. :** 1) 25, 56, 59, 63, 67, 88
2) 32, 36, 37, 39, 48, 59
3) 9, 13, 26, 31, 45, 59
4) 17, 22, 35, 52, 71, 84
5) 32, 54, 67, 74, 76, 86
- H. :** 1) 99, 81, 75, 53, 46, 15
2) 89, 78, 68, 61, 47, 32
3) 13, 29, 49, 51, 65, 67
4) 28, 32, 38, 43, 75, 76
5) 46, 47, 54, 66, 67, 92

Page : 7 :

- I. :** 2) 37, 3) 75 4) 66 5) 87 6) 78
J. : 2) 36, 3) 23 4) 53 5) 51 6) 22
K. : 2) 24, 3) 45 4) 15 5) 54 6) 35

Page : 8 :

- L. :** 1) 69 2) 58 3) 29 4) 32 5) 12
M. : 1) Monday 2) Saturday 3) Wednesday 4) Friday
N. : 1) February 2) May 3) August 4) September
5) March
O. : 1) 9 2) 6 3) 11

Numbers upto 1000

Page : 9 : Station : 2.

Fill in the blanks boxes :

3

30

4

40

5

50

6	60
7	70
8	80
9	90
10	100

Page : 10 :

2	hundred	+	1	tens	+	5	ones	=	2 1 5
3	hundred	+	3	tens	+	3	ones	=	3 3 3
2	hundred	+	4	tens	+	8	ones	=	2 4 8
1	hundred	+	5	tens	+	0	ones	=	1 5 0
2	hundred	+	1	tens	+	4	ones	=	2 1 4

Page : 11 :

A. Practice Coach : 2.1

- 1) 4   4   4   =   444
- 2) 6   3   4   =   634
- 3) 2   5   0   =   250

- B. :**
- 1) 522, 523, 524, 525, 526
  - 2) 649, 650, 651, 653, 654
  - 3) 830, 831, 832, 833, 835, 836
  - 4) 930, 931, 932, 933, 934, 935

C. 1)

775	776	777	778	779
780	781	782	783	784

2)

885	886	887	888	889
890	891	892	893	894

Page : 12 :

3.

951	952	953	954	955	956	957	958	959	960
961	962	963	964	965	966	967	968	969	970
971	972	973	974	975	976	977	978	979	980
981	982	983	984	985	986	987	988	989	990
991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000

Page : 14 : Exercise 2.2

A. : 1) 40   2) 400   3) 2   4) 50

B. : 1) 1   2) 9   3) 3   4) 2

20   40   60   20

800   500   700   200

C. : 1) $20 + 80 + 9$ 2) $600 + 70 + 3$

3) $200 + 50 + 9$ 4) $500 + 8$

5) $500 + 60 + 3$ 6) $900 + 20 + 4$

D. : 1) 365   2) 745

3) 555   4) 697

5) 678   6) 918

Page : 15 : Brain Engine :

1000, 998

Page : 16 :

Practice Coach : 2.3

A. Complete the following table :

Sl. No.	Number	Number name	Sl. No.	Number	Number name
1		Sixhundred twenty nine	2.		Three hundred ninety nine
3.	845		4.		Seven hundred sixty five
5.	573		6.		Five hundred nineteen
7.	308		8.		Nine hundred seventy six
9.		Four hundred ninety nine	10.		Four hundred sixty eight
11.		Eight hundred ninety three	12.	290	

- B. : 1) 903   2) 560   3) 542
 4) 966   5) 699   4) 381

C. :	Predecessor	Number	Successor	Predeccsor	Number	Successor
				998		1000
	767		769	387		389
	318		320	498		500
	619		621	799		801
	592		594	399		401

Page :17 : Practice Coach : 2.4

A. 1)

H	T	O
1	3	6

 2)

H	T	O
4	5	3

 3)

H	T	O
5	6	6

4)

H	T	O
7	0	6

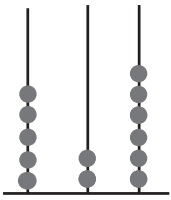
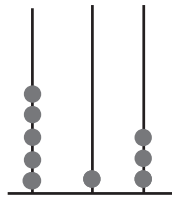
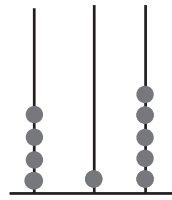
 5)

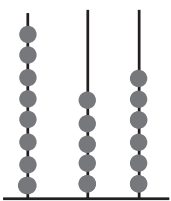
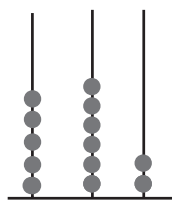
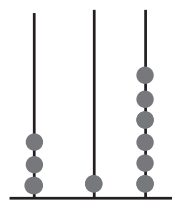
H	T	O
6	4	0

 6)

H	T	O
4	7	3

Page : 18 :

B. 1) 2) 3)

4) 5) 6)

A. Practice Coach : 2.5

Page : 20 : 1. (iii)

2. (iii)

B. : 1) 912   2) 783   3) 709   4) 829

5) 466   6) 715

C. : 1) 677   2) 269   3) 353   4) 109

5) 436   6) 293

D. : 1) 821, 783, 616, 612

2) 788, 685, 658, 569

Page : 21 :

D. : 3) 592, 281, 280, 218

4) 999, 832, 822, 812

E. : 1) 111, 299, 396, 424

2) 217, 478, 511, 587

3) 528, 726, 760, 762

4) 245, 284, 341, 691

Revision Signals

A. 1) i

2) iv

Page : 21 :

B. 1) 649

2) 718

3) 999

4) 304

- C.** 1) Eight hundred twenty five
 2) Five hundred eighty six
 3) Seven hundred twenty nine
 4) Nine hundred ninety nine.

- D. :** 1) 318, 409, 526, 714
 2) 529, 619, 816, 912
 3) 320, 562, 677, 880
 4) 179, 215, 456, 790

- E. :** 1) 718, 617, 516, 414
 2) 923, 715, 619, 368
 3) 790, 562, 320, 215
 4) 880, 677, 456, 179

Hots :

Fill in the empty boxes :

400	+	300	700
-		-	
200	+	100	300
200		200	

Station 3 :

Page : 25 : Brain Engine :

$$3 + 2 + 7 = 12$$

$$2 + 7 + 3 = 12$$

Page : 26 : Practice Coach : 3.1

- 1) and sum

- 2) $\boxed{2}$ and $\boxed{6}$ sum $\boxed{8}$
 3) $\boxed{7}$, $\boxed{5}$, $\boxed{2}$ sum $\boxed{14}$
 4) $\boxed{8}$, $\boxed{3}$, $\boxed{0}$ sum $\boxed{11}$
 5) $\boxed{3}$, $\boxed{7}$, $\boxed{6}$ sum $\boxed{16}$

B. : (1) 78, 78   2) 96, 96

C. : (1) 97, 97   2) 98, 98

(1) 97   2) 98

Page : 28 : Practice Coach : 3.2

A. : (1) 73   2) 59   3) 98   4) 57

B. : (1) 92   2) 58   3) 85   4) 92

Page : 30 : Practice Coach : 3.3

A. : (1) 89   2) 98   3) 87

B. : (1) 98   2) 65   3) 97

Page : 31 : Practice Coach : 3.4

A. 1) ii

2) i

B. : (1) 95   2) 84   3) 75   4) 123

Page : 32 : Brain Engine : $99 - 10 = 89$

Practice Coach : 3.5

Page : 33 :

A. 1) $\begin{array}{r} T \quad O \\ \hline 9 \quad 9 \\ - 5 \quad 8 \\ \hline 4 \quad 1 \end{array}$	2) $\begin{array}{r} T \quad O \\ \hline 8 \quad 8 \\ 2 \quad 5 \\ \hline 6 \quad 3 \end{array}$	3) $\begin{array}{r} T \quad O \\ \hline 7 \quad 3 \\ 4 \quad 2 \\ \hline 3 \quad 1 \end{array}$	4) $\begin{array}{r} T \quad O \\ \hline 8 \quad 7 \\ 4 \quad 5 \\ \hline 4 \quad 2 \end{array}$
--	--	--	--

Page : 34 :

B. 1)
$$\begin{array}{r} \text{T} \quad \text{O} \\ \hline 9 \quad 6 \\ - 5 \quad 2 \\ \hline 4 \quad 4 \\ \hline \end{array}$$
 2)
$$\begin{array}{r} \text{T} \quad \text{O} \\ \hline 8 \quad 7 \\ - 3 \quad 4 \\ \hline 5 \quad 3 \\ \hline \end{array}$$
 3)
$$\begin{array}{r} \text{T} \quad \text{O} \\ \hline 8 \quad 9 \\ - 5 \quad 7 \\ \hline 3 \quad 2 \\ \hline \end{array}$$
 4)
$$\begin{array}{r} \text{T} \quad \text{O} \\ \hline 6 \quad 5 \\ - 5 \quad 1 \\ \hline 1 \quad 4 \\ \hline \end{array}$$

Page : 35 : Practice Coach : 3.6

1)
$$\begin{array}{r} \text{T} \quad \text{O} \\ \hline \textcircled{8} \quad \textcircled{14} \\ 9 \quad 4 \\ - 6 \quad 9 \\ \hline 2 \quad 5 \\ \hline \end{array}$$
 2)
$$\begin{array}{r} \text{T} \quad \text{O} \\ \hline \textcircled{6} \quad \textcircled{18} \\ 7 \quad 8 \\ - 3 \quad 9 \\ \hline 3 \quad 9 \\ \hline \end{array}$$
 3)
$$\begin{array}{r} \text{T} \quad \text{O} \\ \hline \textcircled{8} \quad \textcircled{18} \\ 9 \quad 8 \\ - 5 \quad 9 \\ \hline 3 \quad 9 \\ \hline \end{array}$$
 4)
$$\begin{array}{r} \text{T} \quad \text{O} \\ \hline \textcircled{6} \quad \textcircled{13} \\ 7 \quad 3 \\ - 2 \quad 5 \\ \hline 4 \quad 8 \\ \hline \end{array}$$

Practice Coach : 3.7

A. 1) iii

Page : 36 :

2) ii

3) ii

B. 1)
$$\begin{array}{r} \text{T} \quad \text{O} \\ \hline 3 \quad 7 \\ - 2 \quad 5 \\ \hline 1 \quad 2 \\ \hline \end{array}$$
 2)
$$\begin{array}{r} \text{T} \quad \text{O} \\ \hline 7 \quad 6 \\ - 3 \quad 2 \\ \hline 4 \quad 4 \\ \hline \end{array}$$
 3)
$$\begin{array}{r} \text{T} \quad \text{O} \\ \hline \textcircled{1} \quad \quad \\ 1 \quad 9 \\ + 2 \quad 7 \\ \hline 4 \quad 6 \\ \hline \end{array}$$

Page : 37 : Revision Signals

A. 1) ii

2) ii

3) iv

4) ii

5) iii

B. 1) T
$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \textcircled{1} \\ 8 \quad 2 \\ + 6 \quad 9 \\ \hline 1 \quad 5 \quad 1 \end{array}$$

2) T
$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \textcircled{1} \\ 9 \quad 4 \\ + 2 \quad 8 \\ \hline 1 \quad 2 \quad 2 \end{array}$$

3) T
$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \textcircled{1} \\ 7 \quad 7 \\ + 5 \quad 8 \\ \hline 1 \quad 3 \quad 5 \end{array}$$

4) T
$$\begin{array}{r} \quad \textcircled{\quad} \\ 5 \quad 6 \\ + 2 \quad 2 \\ \hline 7 \quad 8 \end{array}$$

1) T
$$\begin{array}{r} \quad \textcircled{\quad} \textcircled{\quad} \\ 6 \quad 7 \\ - 4 \quad 2 \\ \hline 2 \quad 5 \end{array}$$

2) T
$$\begin{array}{r} \textcircled{6} \textcircled{13} \\ 7 \quad 3 \\ - 6 \quad 6 \\ \hline 7 \end{array}$$

3) T
$$\begin{array}{r} \textcircled{7} \textcircled{11} \\ 8 \quad 1 \\ - 4 \quad 6 \\ \hline 3 \quad 5 \end{array}$$

4) T
$$\begin{array}{r} \quad \textcircled{\quad} \textcircled{\quad} \\ 3 \quad 7 \\ - 1 \quad 5 \\ \hline 2 \quad 2 \end{array}$$

Page : 38 :

C. 1) T
$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ 3 \quad 8 \\ + 2 \quad 4 \\ \hline 6 \quad 2 \end{array}$$

2) T
$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ 7 \quad 2 \\ + 1 \quad 9 \\ \hline 9 \quad 1 \end{array}$$

3) T
$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ 6 \quad 5 \\ + 2 \quad 5 \\ \hline 9 \quad 0 \end{array}$$

4) T
$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ 6 \quad 3 \\ + 2 \quad 8 \\ \hline 9 \quad 1 \end{array}$$

D. 1) T
$$\begin{array}{r} 7 \quad 5 \\ - 4 \quad 2 \\ \hline 3 \quad 3 \end{array}$$

2) T
$$\begin{array}{r} 8 \quad 8 \\ - 6 \quad 3 \\ \hline 2 \quad 5 \end{array}$$

3) T
$$\begin{array}{r} 9 \quad 9 \\ - 7 \quad 7 \\ \hline 2 \quad 2 \end{array}$$

E. : (1) 47   2) 55   3) 25   4) 63

Hots : Teacher is older by 17 years.

Station : 4   Multiplication and Division of smaller Numbers

Page : 42: Practice Coach : 5.1

- A. : (1) 0   2) 26   3) 0   4) 0
(5) 1   6) 0   7) 0   8) 1
(9) 1   10) 0   11) 190   12) 189

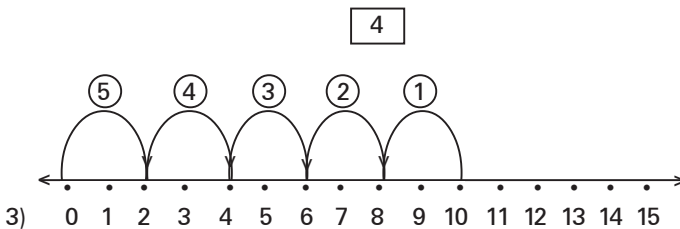
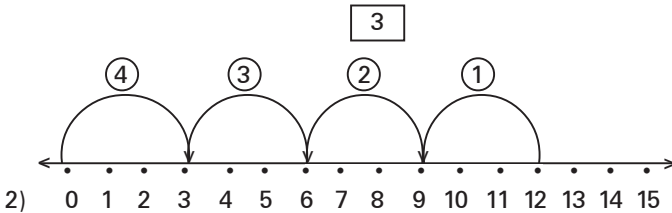
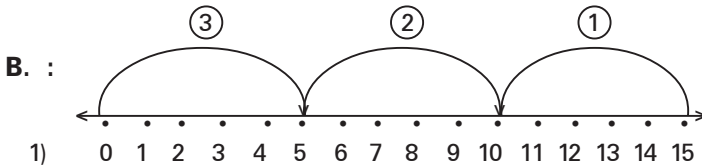
Brain Engine : 21

Page : 44: Practice Coach : 5.2

- A. : (1) 84   2) 66   3) 96   4) 68
(5) 46   6) 48   7) 77   8) 88
- B. : (1) 192   2) 136   3) 114   4) 140
(5) 96   6) 78   7) 170   8) 135

Page : 46: Practice Coach : 5.3

- A. : (1) i   2) iv   3) iii

5

- C. : 1) 1   2) 35   3) 1   4) 6
       5) 5   6) 9

Page : 47:

- D. : 1)
       2)

Page : 48: Revision Signals

- A. : (1) i   2) iv   3) iii

- B. : 1) $6 \times 3 = 18$
       2) $4 \times 6 = 24$
       3) $7 \times 1 = 7$
       4) $5 \times 0 = 0$

- C. : 1) 26   2) 78   3) 138   4) 74

- D. : 1) 4   2) 4   3) 3   4) 6   5) 4   6) 4

- E. : 1) 1   2) 4   3) 7   4) 2   5) 4   6) 7

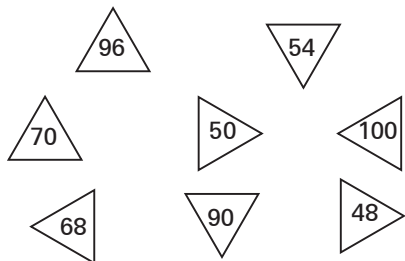
Page : 49:

- Hots : $99 \div 1 = 99$
 $99 \div 0 = 0$

Brain Engine :

- T   ● F
- F   ● T

Page : 50: FUN CORNER

Station : 5   Addition and Subtraction of Bigger Numbers

Page : 52: Practice Coach : 7.1

A. 1)   H   T   O

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ 3 \quad 8 \quad 3 \\ + \quad 2 \quad 5 \\ \hline 4 \quad 0 \quad 8 \end{array}$$

2)   H   T   O

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \\ \quad \quad 8 \quad 6 \\ + 1 \quad 4 \quad 3 \\ \hline 2 \quad 2 \quad 9 \end{array}$$

3)   H   T   O

$$\begin{array}{r} \textcircled{} \\ \quad 1 \quad 2 \quad 6 \\ + \quad 7 \quad 2 \\ \hline 1 \quad 9 \quad 8 \end{array}$$

Page : 53:

B. 1)   H   T   O

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \quad \textcircled{1} \\ 2 \quad 5 \quad 5 \\ \quad \quad 2 \quad 8 \\ + 1 \quad 4 \quad 3 \\ \hline 4 \quad 2 \quad 6 \end{array}$$

2)   H   T   O

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \quad \textcircled{1} \\ 4 \quad 2 \quad 6 \\ \quad 1 \quad 0 \quad 2 \\ + \quad 4 \quad 3 \\ \hline 5 \quad 7 \quad 1 \end{array}$$

3)   H   T   O

$$\begin{array}{r} \textcircled{1} \quad \textcircled{1} \\ 1 \quad 5 \quad 1 \\ \quad 2 \quad 4 \quad 4 \\ + \quad 3 \quad 6 \\ \hline 4 \quad 3 \quad 1 \end{array}$$

- C. : 1) 920
 2) 817
 3) 491
 4) 721

Page : 54: Brain Engine : 445

Page : 55: Practice Coach : 7.2

- A. : 1) 301   2) 553   3) 341

B. : 1)   H   T   O

$$\begin{array}{r} \textcircled{3} \quad \textcircled{11} \quad \textcircled{18} \\ 4 \quad 2 \quad 8 \\ - 3 \quad 7 \quad 9 \\ \hline 0 \quad 4 \quad 9 \end{array}$$

2)   H   T   O

$$\begin{array}{r} \textcircled{3} \quad \textcircled{10} \quad \textcircled{13} \\ 4 \quad 1 \quad 3 \\ - \quad 6 \quad 4 \\ \hline 3 \quad 4 \quad 9 \end{array}$$

3)   H   T   O

$$\begin{array}{r} \textcircled{} \quad \textcircled{3} \quad \textcircled{10} \\ 7 \quad 4 \quad 0 \\ - \quad 3 \quad 8 \\ \hline 7 \quad 0 \quad 2 \end{array}$$

Page : 57: Practice Coach : 7.3

A. 1)
$$\begin{array}{r} \text{H} \quad \text{T} \quad \text{O} \\ \textcircled{5} \quad \textcircled{17} \\ 4 \quad 6 \quad 7 \\ - 3 \quad 1 \quad 8 \\ \hline 1 \quad 4 \quad 9 \end{array}$$

2)
$$\begin{array}{r} \text{H} \quad \text{T} \quad \text{O} \\ \textcircled{4} \quad \textcircled{11} \quad \textcircled{} \\ 5 \quad 1 \quad 9 \\ - 3 \quad 8 \quad 8 \\ \hline 1 \quad 3 \quad 1 \end{array}$$

3)
$$\begin{array}{r} \text{H} \quad \text{T} \quad \text{O} \\ \textcircled{6} \quad \textcircled{9} \quad \textcircled{18} \\ 7 \quad 0 \quad 8 \\ - 3 \quad 9 \quad 9 \\ \hline 3 \quad 0 \quad 9 \end{array}$$

4)
$$\begin{array}{r} \text{H} \quad \text{T} \quad \text{O} \\ \textcircled{5} \quad \textcircled{10} \quad \textcircled{15} \\ 6 \quad 1 \quad 5 \\ - 5 \quad 2 \quad 8 \\ \hline 8 \quad 7 \end{array}$$

5)
$$\begin{array}{r} \text{H} \quad \text{T} \quad \text{O} \\ 6 \quad 3 \quad 8 \\ - 2 \quad 3 \quad 6 \\ \hline 4 \quad 0 \quad 2 \end{array}$$

6)
$$\begin{array}{r} \text{H} \quad \text{T} \quad \text{O} \\ 7 \quad 4 \quad 9 \\ - 4 \quad 3 \quad 7 \\ \hline 3 \quad 1 \quad 2 \end{array}$$

B. 1)
$$\begin{array}{r} \text{H} \quad \text{T} \quad \text{O} \\ 3 \quad 1 \quad 7 \\ - 2 \quad 1 \quad 0 \\ \hline 1 \quad 0 \quad 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{H} \quad \text{T} \quad \text{O} \\ 1 \quad 0 \quad 7 \\ + 2 \quad 1 \quad 0 \\ \hline 3 \quad 1 \quad 7 \end{array}$$

2)
$$\begin{array}{r} \text{H} \quad \text{T} \quad \text{O} \\ \textcircled{3} \quad \textcircled{18} \quad \textcircled{11} \\ 4 \quad 9 \quad 1 \\ - 2 \quad 9 \quad 9 \\ \hline 1 \quad 9 \quad 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{H} \quad \text{T} \quad \text{O} \\ 1 \quad 9 \quad 2 \\ + 2 \quad 9 \quad 9 \\ \hline 4 \quad 9 \quad 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{3) } \begin{array}{c} \text{H T O} \\ \hline \textcircled{6} \textcircled{11} \textcircled{} \\ 7 \ 1 \ 8 \\ - 5 \ 9 \ 7 \\ \hline 1 \ 2 \ 1 \end{array}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{H T O} \\ \hline \textcircled{1} \textcircled{} \textcircled{} \\ 1 \ 2 \ 1 \\ + 5 \ 9 \ 7 \\ \hline 7 \ 1 \ 8
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{4) } \begin{array}{c} \text{H T O} \\ \hline \textcircled{8} \textcircled{11} \textcircled{} \\ 9 \ 1 \ 7 \\ - 3 \ 2 \ 5 \\ \hline 5 \ 9 \ 2 \end{array}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{H T O} \\ \hline \textcircled{1} \textcircled{} \textcircled{} \\ 5 \ 9 \ 2 \\ + 3 \ 2 \ 5 \\ \hline 9 \ 1 \ 7
 \end{array}$$

Page : 60: Practice Coach : 7.4

A. : (1) ii   2) i   3) i

$$\begin{array}{r}
 \text{B. 1) } \begin{array}{c} \text{H T O} \\ \hline \textcircled{1} \textcircled{1} \textcircled{} \\ 5 \ 8 \ 5 \\ + 1 \ 3 \ 6 \\ \hline 7 \ 2 \ 1 \end{array}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{H T O} \\ \hline \textcircled{6} \textcircled{11} \textcircled{11} \\ 7 \ 2 \ 1 \\ - 5 \ 8 \ 5 \\ \hline 1 \ 3 \ 6
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{H T O} \\ \hline \textcircled{6} \textcircled{11} \textcircled{11} \\ 7 \ 2 \ 1 \\ - 1 \ 3 \ 6 \\ \hline 5 \ 8 \ 5
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{2) } \begin{array}{c} \text{H T O} \\ \hline \textcircled{} \textcircled{1} \textcircled{} \\ 4 \ 0 \ 5 \\ + 3 \ 7 \ 6 \\ \hline 7 \ 8 \ 1 \end{array}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{H T O} \\ \hline \textcircled{} \textcircled{7} \textcircled{11} \\ 7 \ 8 \ 1 \\ - 4 \ 0 \ 5 \\ \hline 3 \ 7 \ 6
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{H T O} \\ \hline \textcircled{} \textcircled{7} \textcircled{11} \\ 7 \ 8 \ 1 \\ - 3 \ 7 \ 6 \\ \hline 4 \ 0 \ 5
 \end{array}$$

C. : 1) 66; 92
3) 49; 106

2) 115; 75
4) 77; 93

Page : 61:

- D. : 1) 226   2) 236   3) 147   4) 96

Revision Signals

- A. : (1) iv   2) iii

Page : 62:

<p>B. 1) <table style="display: inline-table; border-collapse: collapse; text-align: center;"><tr><td style="border-bottom: 1px solid black; padding: 0 5px;">H</td><td style="border-bottom: 1px solid black; padding: 0 5px;">T</td><td style="border-bottom: 1px solid black; padding: 0 5px;">O</td></tr><tr><td>①</td><td>①</td><td>○</td></tr><tr><td>6</td><td>2</td><td>4</td></tr><tr><td colspan="3">+ 2 9 6</td></tr><tr><td colspan="3" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 3px double black;">9 2 0</td></tr></table></p>	H	T	O	①	①	○	6	2	4	+ 2 9 6			9 2 0			<p>2) <table style="display: inline-table; border-collapse: collapse; text-align: center;"><tr><td style="border-bottom: 1px solid black; padding: 0 5px;">H</td><td style="border-bottom: 1px solid black; padding: 0 5px;">T</td><td style="border-bottom: 1px solid black; padding: 0 5px;">O</td></tr><tr><td>①</td><td>○</td><td>○</td></tr><tr><td>3</td><td>5</td><td>0</td></tr><tr><td colspan="3">+ 2 6 0</td></tr><tr><td colspan="3" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 3px double black;">6 1 0</td></tr></table></p>	H	T	O	①	○	○	3	5	0	+ 2 6 0			6 1 0			<p>3) <table style="display: inline-table; border-collapse: collapse; text-align: center;"><tr><td style="border-bottom: 1px solid black; padding: 0 5px;">H</td><td style="border-bottom: 1px solid black; padding: 0 5px;">T</td><td style="border-bottom: 1px solid black; padding: 0 5px;">O</td></tr><tr><td>⑦</td><td>⑫</td><td>⑮</td></tr><tr><td>8</td><td>3</td><td>5</td></tr><tr><td colspan="3">- 6 4 9</td></tr><tr><td colspan="3" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 3px double black;">1 8 6</td></tr></table></p>	H	T	O	⑦	⑫	⑮	8	3	5	- 6 4 9			1 8 6		
H	T	O																																													
①	①	○																																													
6	2	4																																													
+ 2 9 6																																															
9 2 0																																															
H	T	O																																													
①	○	○																																													
3	5	0																																													
+ 2 6 0																																															
6 1 0																																															
H	T	O																																													
⑦	⑫	⑮																																													
8	3	5																																													
- 6 4 9																																															
1 8 6																																															

- C. 1) 65; 127   2) 342; 445   3) 563; 232
 4) 261; 639   5) 317; 165

- D. : 1) 287   2) 866   3) 534   4) 12

Hots : Father's age = 36	<table style="border-collapse: collapse; margin: auto;"> <tr><td style="border-bottom: 1px solid black; padding: 0 5px;">H</td><td style="border-bottom: 1px solid black; padding: 0 5px;">T</td><td style="border-bottom: 1px solid black; padding: 0 5px;">O</td></tr> <tr><td>○</td><td>①</td><td>○</td></tr> <tr><td></td><td>3</td><td>6</td></tr> <tr><td></td><td>3</td><td>0</td></tr> <tr><td></td><td>1</td><td>4</td></tr> <tr><td></td><td colspan="2" style="border-top: 1px solid black; border-bottom: 3px double black;">8</td></tr> <tr><td></td><td colspan="2" style="border-bottom: 3px double black;">8 8</td></tr> </table>	H	T	O	○	①	○		3	6		3	0		1	4		8			8 8		88 < 100
H	T	O																					
○	①	○																					
	3	6																					
	3	0																					
	1	4																					
	8																						
	8 8																						
Mother's age = 30																							
brother's age = 14																							
My age = 08																							

Station : 6   Multiplication of Bigger Numbers

Page : 65: Practice Coach : 6.1

- A. : 1) 70   2) 553   3) 341
 4) 301   5) 240   4) 450
 7) 301   8) 140   3) 460

- A. :
2) multiplier	multiplicand	12
3) 7	multiplicand	product
4) multiplier	multiplicand	product
5) multiplier	3	product
6) multiplier	multiplicand	product
7) multiplier	multiplicand	56
8) 7	multiplicand	product

Page : 70: Practice Coach : 6.2

- A. 1) iv   2) ii
- B. 1) 820   2) 466   3) 639   4) 630

Page : 71:

- C. 1) 924   2) 945   3) 856   4) 630

Word Problems :

2) 60	$\begin{array}{r} \textcircled{6} \ 4 \\ \times 15 \\ \hline 60 \end{array}$	3) 63	$\begin{array}{r} \textcircled{6} \ 7 \\ \times 9 \\ \hline 63 \end{array}$
4) 1012	$\begin{array}{r} \textcircled{2} \ \textcircled{1} \\ 253 \\ \times 4 \\ \hline 1012 \end{array}$		
5) 1344	$\begin{array}{r} \textcircled{6} \ \textcircled{1} \\ 192 \\ \times 7 \\ \hline 1344 \end{array}$		

Page : 72:

Revision Signals

- A. :** 1) iii   2)
- B. :** 1) 60 students   2) 96 kgs of apple
- Hots :   Milk   30 ltrs   30 ltrs
- Chappatis   900   900
- sweets   300   300
- Fruits   300   300

Page : 73:

Number Puzzle

		6
		10
6	10	60

		28
		9
21	12	252

Station : 7   Division of Bigger Numbers

Page : 75: Practice Coach : 7.1

- A.** 2) $16 \div 4 = 4$
- 3) $36 \div 9 = 4$
- 4) $20 \div 5 = 4$
- 5) $15 \div 5 = 3$
- 6) $18 \div 6 = 3$

B. 1)
$$\begin{array}{r} 8 \text{ quotient} \\ 7 \overline{)56} \\ \underline{-56} \\ 0 \text{ Remainder} \end{array}$$

2)
$$\begin{array}{r} 9 \text{ quotient} \\ 6 \overline{)54} \\ \underline{-54} \\ 0 \text{ Remainder} \end{array}$$

3)
$$\begin{array}{r} 9 \text{ quotient} \\ 8 \overline{)72} \\ \underline{-72} \\ 0 \text{ Remainder} \end{array}$$

C. 1)
$$\begin{array}{r} 9 \\ 9 \overline{)81} \\ \underline{-81} \\ 1 \end{array}$$

2)
$$\begin{array}{r} 6 \\ 7 \overline{)48} \\ \underline{-42} \\ 6 \end{array}$$

3)
$$\begin{array}{r} 8 \\ 6 \overline{)49} \\ \underline{-48} \\ 1 \end{array}$$

Page : 77: Practice Coach : 7.2

A. 1) ii   2) ii

<p>B. 1) $\begin{array}{r} 9 \text{ quotient} \\ \sqrt[9]{81} \\ - 81 \\ \hline 0 \text{ Remainder} \end{array}$</p>	<p>2) $\begin{array}{r} 23 \text{ quotient} \\ \sqrt[3]{69} \\ - 6 \downarrow \\ \hline 09 \\ 9 \\ \hline 0 \text{ Remainder} \end{array}$</p>	<p>3) $\begin{array}{r} 8 \text{ quotient} \\ \sqrt[7]{56} \\ - 56 \\ \hline 0 \text{ Remainder} \end{array}$</p>
---	---	--

Page : 78:

<p>4) $\begin{array}{r} 16 \text{ quotient} \\ \sqrt[4]{65} \\ - 4 \downarrow \\ \hline 25 \\ - 24 \\ \hline 1 \text{ Remainder} \end{array}$</p>	<p>5) $\begin{array}{r} 13 \text{ quotient} \\ \sqrt[6]{79} \\ - 6 \downarrow \\ \hline 19 \\ - 18 \\ \hline 1 \text{ Remainder} \end{array}$</p>	<p>6) $\begin{array}{r} 17 \text{ quotient} \\ \sqrt[5]{56} \\ - 5 \downarrow \\ \hline 36 \\ - 35 \\ \hline 1 \text{ Remainder} \end{array}$</p>
--	--	--

<p>C. 1) $\begin{array}{r} 42 \\ \sqrt[2]{85} \\ - 8 \downarrow \\ \hline 05 \\ - 4 \\ \hline 1 \end{array}$ $Q = \boxed{42} R = 1$</p>	<p>2) $\begin{array}{r} 11 \\ \sqrt[7]{78} \\ - 7 \downarrow \\ \hline 08 \\ - 7 \\ \hline 1 \end{array}$ $Q = \boxed{11} R = \boxed{1}$</p>	<p>3) $\begin{array}{r} 12 \\ \sqrt[8]{99} \\ - 8 \downarrow \\ \hline 19 \\ - 16 \\ \hline 3 \end{array}$ $Q = \boxed{12} R = \boxed{3}$</p>
--	---	--

D. 2)
$$\begin{array}{r} 7 \\ \sqrt[6]{42} \\ - 42 \\ \hline 0 \end{array}$$

Page : 79:

3)
$$\begin{array}{r} 19 \\ \sqrt[5]{95} \\ - 5 \downarrow \\ \hline 45 \\ - 45 \\ \hline 0 \end{array}$$

4) 31

$$\begin{array}{r} \sqrt[3]{93} \\ -9 \downarrow \\ 03 \\ -3 \\ \hline 0 \end{array}$$

5) 9

$$\begin{array}{r} \sqrt[8]{72} \\ -72 \\ \hline 0 \end{array}$$

Page : 79:

Revision Signals

- A.** 1) iii   2) i   3) ii
B. 1) 1   2) 2   3) 3   4) 2   5) 2   6) 0
C. 1) 52   2) 61   3) 8   4) 15   5) 16

Hots : divisor x quotient + remainder = dividen

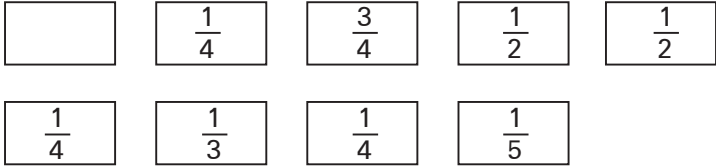
$$3 \times 274 + 0 = 822 \quad \text{yes. correct}$$

Station : 8

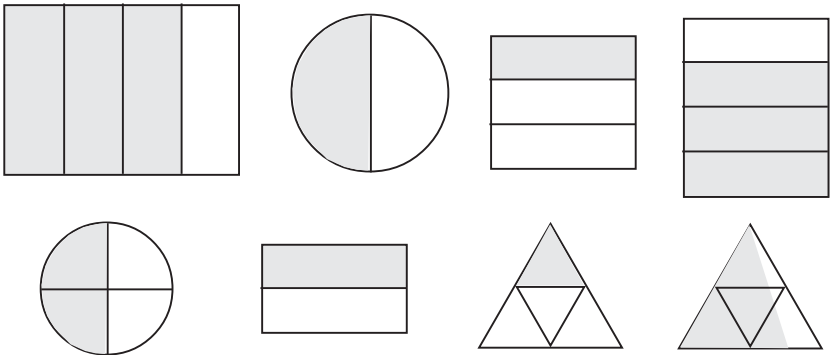
Fractions

Page : 86

V.

VI.

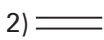

- II. 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

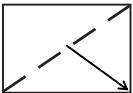
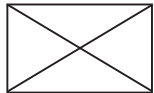
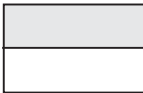
Page : 90: Practice Coach 9.1

- A. 1) 2) 3) 4)
- B. 1) 2) 3)
- 4) 5) 6)

Page : 91:

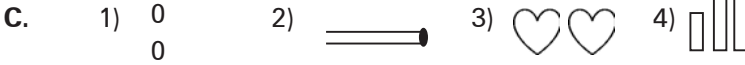
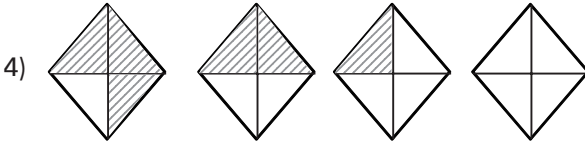
- C. 1) B   2) C   3) A
- D. 1) 2) 3)

Practice Coach 9.2

- A. 1) 2   2) 1   3) 6
- B. 1) 2) 3)

Page : 94: Practice Coach 9.3

- A. 1) iv   2) ii
- B. 1)
- 2)

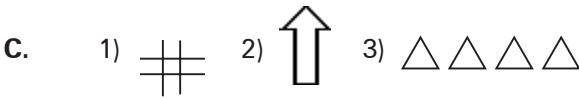

Page : 95:

Revision Signals

A. 1) i   2) ii   3) iii

B. 1) 4   2) 5   3) 3

Station : 10

Practice Coach 10.1

Page : 99

Convert the following :

1) $500\text{cm} + 27\text{cm} = 5\text{m } 27\text{ cm}$

2) $400\text{ cm} + 29\text{ cm} = 4\text{m } 29\text{ cm}$

3) $100\text{ cm} + 75\text{ cm} = 1\text{ m } 75\text{ cm}$

4) $300\text{ cm} + 45\text{ cm} = 3\text{ m } 45\text{ cm}$

Convert the following :

1) $80\text{ mm} + 5\text{ mm} = 8\text{ cm } 5\text{ mm}$

2) $90\text{ mm} + 8\text{ mm} = 9\text{ cm } 8\text{ mm}$

3) $90\text{ mm} + 3\text{ mm} = 9\text{ cm } 3\text{ mm}$

4) $30\text{ mm} + 7\text{ mm} = 3\text{ cm } 7\text{ mm}$

Page : 100.

Practice coach 10.2

Add the following :

- A. 1) m cm   m cm   m cm
      77 - 83   2) 134 - 05   3) 87 - 80

Subtract the following :

- A. 1) m cm   m cm   m cm
      28 - 06   2) 34 - 35   3) 21 - 58

Page : 101

Practice coach 10.3

- A. 2) $6 \times 100 \text{ cm} = 600 \text{ cm}$
      3) $7 \times 100 \text{ cm} = 700 \text{ cm}$
      4) $3 \times 100 \text{ cm} = 300 \text{ cm}$
- B. 2) $[(5 \times 100) + 35 \text{ cm} = 535 \text{ cm}$
      3) $[(9 \times 100) + 32] \text{ cm} = 932 \text{ cm}$
      4) $[(8 \times 100) + 44] \text{ cm} = 844 \text{ cm}$
- C. 270 m
- D. 77 m
- E. 75 cm
- F. 1 m

Page : 102.

Practice coach 10.4

Add the following :

- A. 1) Kg g   Kg g   Kg g
      45 - 915   2) 62 - 108   3) 55 - 495

Brain Engine : measuring can

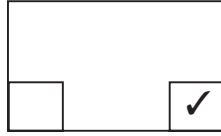
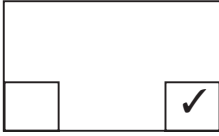
Page : 103.

Practice coach 10.5

Add the following :

- A. 1) Kg g   Kg g   Kg g
      39 - 417   2) 54 - 755   3) 39 - 138

B.

Page : 104.

C. 12 kgs

D. 181 kg, 936.9

Page : 105.

Solve the following additions :

1) $l \quad ml$

$l \quad ml$

$l \quad ml$

32 - 731

2) 41 - 976

3) 141 - 961

Page : 106.

Solve the following Subtractions :

1) $l \quad ml$

$l \quad ml$

$l \quad ml$

261-950

2) 8 - 950

3) 26-075

Practice Coach : 10.6

A. 1) iii   2) iv   3) i

Page : 107

B. 1) ml 2) ml 3) l
4) l 5) ml 6) ml

C. Answer : 186 l

$$\begin{array}{r}
 l \quad - \quad ml \\
 555 \quad - \quad 000 \\
 - 369 \quad - \quad 000 \\
 \hline
 186 \quad - \quad 000 \\
 \hline
 \end{array}$$

D. Answer : 375 l

$$\begin{array}{r} \text{l} \quad - \quad \text{ml} \\ 750 \quad - \quad 000 \\ - 375 \quad - \quad 000 \\ \hline 375 \quad - \quad 000 \end{array}$$

Page : 108.

Revision Signals

A. 1) i   2) ii

B. 8cm   8cm

$$\begin{array}{r} 20\sqrt{160} \\ \sqrt{160} \\ \hline 0 \end{array}$$

C. 128 kg. 715g

$$\begin{array}{r} \text{kg} \quad - \quad \text{g} \\ 56 \quad - \quad 356 \\ + 72 \quad - \quad 359 \\ \hline 128 \quad - \quad 715 \end{array}$$

D. 5 l   5 l

$$\begin{array}{r} 20\sqrt{10} \\ \sqrt{10} \\ \hline 0 \end{array}$$

Station : 11

Days and Time

Page : 113. Practice Coach 11.1

- A.** 1) (second) 2nd   2) (seven) 7
3) 29   4) 366
5) November   6) April

B. Sunday, Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday

C. April, June, September, November

D. 365

E. 366

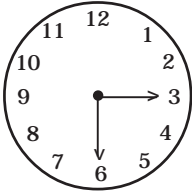
F. 1968, 1972, 1976, 1980, 1984, 1988, 1992, 1996,
2000, 2004

Page : 115

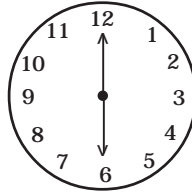
I. 2) Half Past 3,

3) Quarter to 5

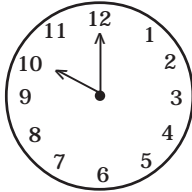
II. 1)

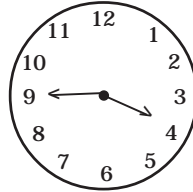
2)

3)

4)

III. 2) 7

3) 10

12

12

7

10

Page : 116. Practice Coach 11.2

A. 1) iii   2) iii

B. 1) 10.25   2) 4.50   3) 6.35   4) 7.45

C. 12 equal parts

D. Two. Hours hand and minutes hand

E. 1440 minutes

Page : 117.

Revision Signals

A. 1) iv   2) ii

B. July

C. 60 days

Hots : 15 days

Page : 118.

Fun Corner

- A.**
January	April	July	October
31	30	31	31
February	May	August	November
28	31	31	30
March	June	September	December
31	30	30	31
- B.**
- 1) April
  - 2) June
  - 3) After
  - 4) Before
  - 5) June
  - 6) June
  - 7) 12
  - 8) 30
  - 9) 31

Station : 12

Page : 120

Money

Practice Coach : 12.1

- A.**
- 1) 50 paise
  - 2) 1 Rupee
  - 3) 2 Rupees
  - 4) 5 Rupees
  - 5) 10 Rupees

Page : 121

- B.**
- 1) One Rupee
  - 2) Two Rupees
  - 3) Five Rupees
  - 4) Ten Rupees
  - 5) Twenty Rupees
  - 6) Fifty Rupees
  - 7) One Hundred Rupees
  - 8) Five Hundred Rupees
  - 9) One Thousand Rupees

- C.
- 1) 14
  - 2) 11
  - 3) 6
  - 4) 3
  - 5) 8
  - 6) 9
  - 7) 18

Page : 122

D. 2) Answer = 2

$$\begin{array}{l} 5 + 5 = 10 \\ 5 \times \boxed{2} = \boxed{10} \end{array}$$

3) Answer = 4

$$\begin{array}{l} 5 + 5 + 5 + 5 = 20 \\ 5 \times \boxed{4} = \boxed{20} \end{array}$$

4) Answer = 2

$$\begin{array}{l} 10 + 10 = 20 \\ 10 \times \boxed{2} = \boxed{20} \end{array}$$

5) Answer = 5

$$\begin{array}{l} 20 + 20 + 20 + 20 + 20 = 100 \\ 20 \times \boxed{5} = \boxed{100} \end{array}$$

6) Answer = 10

$$\begin{array}{l} 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 \\ + 5 = 50 \\ 5 \times \boxed{10} = \boxed{50} \end{array}$$

7) Answer = 2

$$\begin{array}{l} 50 + 50 = 100 \\ 50 \times \boxed{2} = \boxed{100} \end{array}$$

Page : 123

Practice coach : 12.2

- A.
- 1) Eight rupees seventy five paise
  - 2) Twenty one rupees forty five paise
  - 3) Four rupees thirty paise
  - 4) Five hundred rupees seventy five paise
  - 5) Hundred rupees ninety paise
- B.
- 1) ₹ 3.50
  - 2) ₹ 7.45
  - 3) ₹ 20.60
  - 4) ₹ 2.75
  - 5) ₹ 9.70

Page : 124**Practice Coach 12.3**

- A.** 1) 100   2) 1500   3) 2200
 4) 2500   5) 900   6) 800
- B.** 1) 5.00   2) 3.00   3) 9.00
 4) 25.00   5) 13.00   6) 95.00
- C.** 1) 5 ; 25   2) 9 ; 35   3) 10 ; 65
 4) 6 ; 48   5) 13 ; 75   6) 8 ; 25

Page : 126. Practice Coach 12.4

- A.** 1) ii   2) iv
- B.** 1) 77.84   2) 56.61   3) 61.88
 4) 117.50   5) 68.75   6) 99.90
- C.** 1) 48.59   2) 26.20   3) 19.17
 4) 30.10   5) 21.02   6) 5.25

Brain Engine : ₹ 4.00 p

Page : 127. Revision Signals :

- A.** 1) iii   2) i

Page : 128.

- B.** 1) 4 ; 90   2) 8 ; 75   3) 6 ; 45   4) 9 ; 25
- C.** 1) 57.90   2) 101 . 31   3) 128.60   4) 69.40
 5) 59.30   6) 119.60
- D.** 1) 29.59   2) 32.55   3) 67.23   4) 62.09
 5) 70.01   6) 70.12

Page :129.**Hots :**

Number of Coins		Amount
Number of 5-rupees coins	₹ 5.00 x 10	₹ 50.00
Number of 5-rupees coins	₹ 2.00 x 20	₹ 40.00
Number of 5-rupees coins	₹ 1.00 x 50	₹ 50.00

Total Rupees = 140.00

Station : 13

Data Handling

Page : 131. Practice Coach 13. 1 :

- A.** 1) iii   2) iv
- A.1.** 1) 16   2) 15   3) 63
- B.** 1) 11   2) September   3) 7

Revision Signals

- A.** 1) iv   2) i
- B.** 1) Shivam   2) Ramesh and Priyanshu   3) Himansh

Page : 133.

- C.** 1) Arts and Craft
- 2) games
- 3) games

Hots :

Game liked by the students				
Students	Cricket	Foot ball	Hockey	Chess
	15	8	6	4

Formative Assessment

- A.** 1) ii   2) 387   3) ii
- B.** 1) 999   2) 12   3) Subtraction   4) one
- C. Matching :**
- 1 $\longleftrightarrow$ c
- 2 $\longleftrightarrow$ a
- 3 $\longleftrightarrow$ d
- 4 $\longleftrightarrow$ b
- D.** 1) F   2) T   3) T   4) T
- E.** 1) 1012   2) 7

Summative Assessment

Page : 135

- A.** 1) 745   2) the number itself   3) (zero) 0
4) 2500   5) Remainder   6) 29   7) 0
- B.** 1) T   2) T   3) F   4) F   5) T   6) F   7) F

C. Matching :

- 1 $\longleftrightarrow$ d
2     $\longleftrightarrow$ e
3     $\longleftrightarrow$ a
4     $\longleftrightarrow$ g
5     $\longleftrightarrow$ b
6     $\longleftrightarrow$ c
7     $\longleftrightarrow$ h
8     $\longleftrightarrow$ f

Page : 136.

- D.** 1) m - cm   kg - g   l - ml   ₹ - p
468 - 20   2) 62 - 885   3) 70 - 975   4) 81 - 95
- E.** 1) m - cm   kg - g   l - ml   ₹ - p
131 - 58   2) 44-364   3) 7 - 125   4) 62 - 09
- F.** 1) 936   2) 864   3) Q = 8, R=0   4) Q=9, R = 2
- G.** 1) kg - g   l - ml
270 - 890   2) 137 - 425   3) ₹ 204   4) 5

SCIENCE - 2

ANSWERS

1. Types of Plants

1. Fill in the blanks :

1. climber   2. branches   3. creeper
4. cactus   5. shrubs

2. Multiple choice questions :

1. a   2. c   3. a   4. c   5. shrub

3. Match the following :

1. brinjal   2. b   3. a   4. c   5. c

4. Write the True (✓) or False (×) :

1. ✓   2. ×   3. ×   4. ✓   5. ✓

5. Identify the parts :

1. flower   2. stem   3. fruit   4. leaves   5. root

6. Student Activity :

2. Different uses of Plants

1. Fill in the blanks :

1. Rose, Jasmine, Champa   2. Medicinal
3. Gum   4. Bamboo   5. Cotton

2. Multiple choice questions :

1. a, c   2. a, b

3. Match the following :

1. a   2. e   3. b   4. c   5. d

4. Write the True (✓) or False (×) :

1. ✓   2. ×   3. ✓   4. ✓   5. ×

5. Identification of the pictures :

1. Almand   2. Cotton Plant   3. Sunflower plant
4. Mango   5. Amla

3. Domestic Animals

1. Fill in the blanks :

1. honey   2. donkey   3. fish
4. sheep   5. silk worm

2. Multiple choice questions :

1. a   2. b   3. b   4. c

3. Match the following :

1. c   2. c   3. d   4. b   5. a

4. Write the True (✓) or False (×) :

1. ✓   2. ×   3. ✓   4. ✓   5. ×

5. Identification of the pictures :

1. Buffalo   2. Horse   3. Sheep
4. Goat   5. Dog

4. Wild Animals

1. Fill in the blanks :

1. herbivorous   2. fox   3. vulture
4. animals   5. plants   6. carnivores

2. Multiple choice questions :

1. b   2. c   3. d   4. b   5. c

3. Match the following :

1. e   2. c   3. a   4. b   5. d

4. Write the True (✓) or False (×):

1. ✓   2. ✓   3. ×   4. ✓   5. ×

5. Fill in the following table :

Student Activity

5. Air Around Us

1. Fill in the blanks :

1. germs   2. smoke   3. dust
4. plants   5. weight

2. Multiple choice questions :

1. c   2. a   3. a

3. Match the following :

1. b   2. a   3. d   4. c   5. e

4. Write the True (✓) or False (×) :

1. ✓   2. ✓   3. ×   4. ✓   5. ×

6. Water

1. Fill in the blanks :

1. salty   2. rain   3. germs
4. boil, filter   5. water treatment plant   6. well

2. Multiple choice questions :

1. b   2. b   3. c   4. d

3. Match the following :

1. a   2. b   3. d   4. e   5. c

4. Write the True (✓) or False (×) :

1. ×   2. ✓   3. ✓   4. ×   5. ✓

7. Forms of Water

1. Fill in the blanks :

1. solid   2. three
3. vapour   4. steam

2. Multiple choice questions :

1. b   2. a   3. a

3. Match the following :

1. d   2. c   3. a   4. b

4. Write the True or False :

1. ✗   2. ✓   3. ✓   4. ✗   5. ✓

5. Student Activity.

8. The Sun and Shadows

1. Fill in the blanks :

1. hot   2. light   3. shadow
4. sun   5. opposite

2. Multiple choice questions :

1. d   2. d   3. a   4. b

3. Match the following :

1. c   2. d   3. a   4. b

4. Write the True (✓) or False (✗) :

1. ✗   2. ✓   3. ✗   4. ✓   5. ✗

9. Our Earth : Its Environment

1. Fill in the blanks :

1. globe   2. home
3. protect   4. water

2. Multiple choice questions :

1. d   2. b   3. c

3. Match the following :

1. b   2. a   3. d   4. c

4. Write the True (✓) or False (✗) :

1. ✓   2. ✗   3. ✓   4. ✗   5. ✓

5. Identification of the pictures :

1. plain   2. desert
3. plateau   4. mountain

10. Our Body : Bones and Answers

1. Fill in the blanks :

1. bones, muscles   2. shape, support   3. heart   4. bend our shoulders

2. Multiple choice questions :

1. c   2. c   3. c

3. Match the following :

1. e   2. c   3. d   4. b   5. a

4. Write the True (✓) or False (×) :

1. ✓   2. ×   3. ✓   4. ✓   5. ×

11. Rocks and Minerals

1. Fill in the blanks :

1. rocks   2. hard   3. Granite   4. soft   5. graphite

2. Multiple choice questions :

1. c   2. b   3. c

3. Match the following :

1. c   2. d   3. b   4. a

4. Write the True (✓) or False (×) :

1. ×   2. ✓   3. ✓   4. ×   5. ✓

12. Food For Health

1. Fill in the blanks :

1. protection   2. energy giving   3. cover   4. lunch

2. Multiple choice questions :

1. d   2. a   3. a

3. Match the following :

1. d   2. c   3. b   4. a

4. Student Activity :

5. Student Activity :

SOCIAL STUDIES - 2

ANSWERS

1. Types of Families

B. Fill in the blanks : (TB)

1. small   2. small   3. cousins

C. Write 'T' for True and 'F' for False Sentences : (TB)

1. T   2. T   3. F

D. Look at the pictures. Write M in the box for the things your mother does, F for your father, MF for both mother and father and S for siblings : (TB)

1. M   2. MF   3. F   4. M   5. M
6. F   7. S   8. M

E. Multiple Choice Questions : (TB)

1. a   2. a   3. d

F. Match the following pictures with their names : (TB)

→ Nuclear Family

→ Single parent family

→ Joint Family

→ Large Family

2. Our Clothes

B. Fill in the blanks : (TB)

1. cotton
2. silk
3. synthetic
4. uniform

C. Write 'T' for True and 'F' for False Sentences : (TB)

1. F
2. T
3. F
4. T

D. Match the following dresses to the concerned person. (TB)

A

B

Astronaut

Armyman

Student

Doctor

E. Look at the given dresses. Write S for summer dress, W for winter dress and R for rainy dress in the given boxes : (TB)

1. W
2. W
3. S
4. R
5. S
6. S
7. R

F. Multiple Choice Questions : (TB)

1. b
2. b
3. c

3. Our Houses

B. Fill in the blanks : (TB)

1. huts
2. bungalow
3. germs
4. water

C. Write 'T' for True and 'F' for False Sentences : (TB)

1. T
2. F
3. T
4. T

D. Match the houses with their names. : (TB)

TENT

HOUSE BOAT

CARAVAN

HUT

E. Unjumble the following alphabets so that they form types of houses.(TB)

1. CARVAN
2. TENT
3. BUNGALOW
4. HUT

F. Multiple Choice Questions : (TB)

1. b
2. b
3. d
4. b

4. Places in the Neighbourhood

B. Fill in the blanks : (TB)

1. market
2. medicines
3. greenery
4. clinic

C. Write 'T' for True and 'F' for False Sentences : (TB)

1. F
2. F
3. T
4. T

D. Encircle the odd ones from the groups given below. (TB)

1. envelopes, revolver, stamps, money orders
2. injection, stretches, stamp, ambulance
3. flowers, plants, see-sews, post box
4. fruits, vegetables, green grocer, dispensary

E. Match the following : (TB)

STATIONERY
SHOP

CHEMIST
SHOP

GREEN
GROCER

GROCERY
SHOP

F. Multiple Choice Questions : (TB)

1. b   2. d   3. a   4. a

5. Places of Worship

B. Fill in the blanks : (TB)

1. namaz
2. largest
3. kirtan
4. church

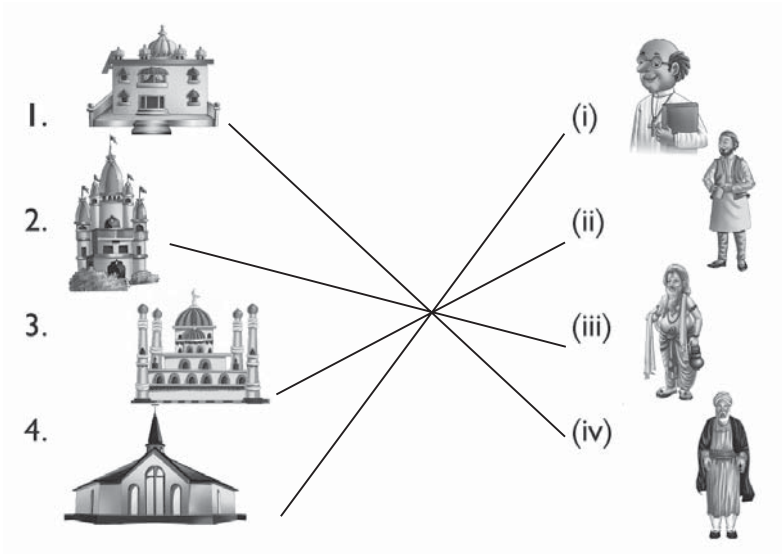
C. Write 'T' for True and 'F' for False Sentences : (TB)

1. T   2. F   3. T   4. F

D. Encircle the odd ones from the groups given below. (TB)

1. God, Ramayana, Hindus, Namaaz
2. Quran, Cross, Muslims, Mosque
3. Temples, Mosques, Five temples, Golden Temple
4. Agarbatti, Sikh, Christian, Parsi

E. Match the worship places to the related persons. : (TB)

F. Match the following : (TB)

1. c   2. a   3. b

G. Identify the following places of worship and write their names :(TB)

1. Temple   2. Mosque
3. Gurudwara   4. Church

6. Indian Festivals

B. Fill in the blanks : (TB)

1. Republic   2. lights
3. Gurupurab   4. Assam

C. Write 'T' for True and 'F' for False Sentences : (TB)

1. T   2. F   3. T   4. F

D. Complete the cross word. (TB)

1. RAJGHAT   2. JANUARY
3. PRESIDENT   4. PONGAL   5. DIWALI

E. Related these festivals with their names : (TB)

EID

ONAM

LOHRI

PONGAL

7. Our Earth

B. Fill in the blanks : (TB)

1. Mountains	2. Table land
3. Cleanest	4. Earth

C. Write 'T' for True and 'F' for False Sentences :

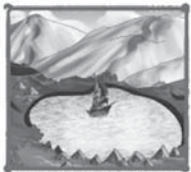
1. F	2. T	3. F	4. T

D. Match the following :

MOUNTAIN

LAKE

DESERT

VALLEY

E. Complete the cross word based on given statements. (TB)

1. Lake	2. Desert	3. Peak
4. Ocean	5. Atmosphere	

E. Multiple Choice Questions : (TB)

1. a	2. d	3. c

8. Seasons

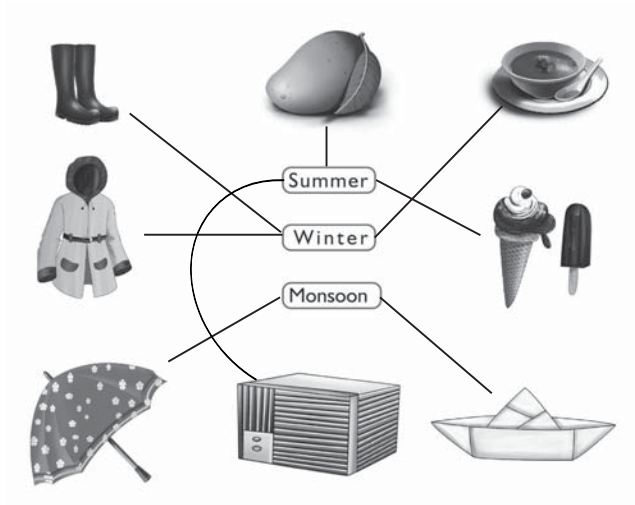
B. Fill in the blanks : (TB)

1. weather
2. cotton
3. winter
4. float

C. Write 'T' for True and 'F' for False Sentences :(TB)

1. F
2. T
3. F
4. T

D. Match the following :(TB)

E. Encircle the odd ones from the groups given below. (TB)

1. Summer, Cold drinker, Cotton Clothes, August
2. Winter, Flood, heater, January
3. Monsoon, Raincoat, Shedding leaves, September
4. Season, Weather, Spring, autumn

F. Multiple choice questions :(TB)

1. b
2. a
3. c
4. b

9. Major Directions

B. Fill in the blanks : (TB)

1. directions
2. sun
3. drawing
4. lower

C. Write 'T' for True and 'F' for False Sentences : (TB)

1. F
2. F
3. F
4. F

D. Match the following :

1. iv
2. iii
3. i
4. ii

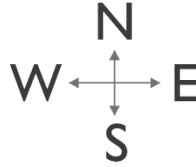
E. Look at the given map of India, write the directions of the following states. :(TB)

1. Rajasthan → West
2. Jammu & Kashmir → North
3. Kerala → South
4. Assam → East

F. Sitting arrangements of nine friends the shown below : (TB)

- 1. East
- 2. West
- 3. South
- 4. West

10. Means of Transport

B. Fill in the blanks : (TB)

- 1. transport
- 2. camel
- 3. fast
- 4. fastest

C. Write 'T' for True and 'F' for False Sentences :(TB)

- 1. T
- 2. T
- 3. T
- 4. F

D. Encircle the odd ones from the groups given below. (TB)

- 1. (train,) tongue, cycle, bullock, cart
- 2. bus, (train,) auto, truck
- 3. (boat,) ship, auto, truck
- 4. boat, ship, steamer, (rickshaw)
- 5. aeroplane, rocket, (bus,) helicopter

E. Match the following : (TB)

- 1. Rickshaw
- 2. ship of desert
- 3. Truck
- 4. Limited

F. Some means of transport are locked in the chart below. Find them out and circle them. One has been alone for you. : (TB)

- 1. Aeroplane
- 2. Auto
- 3. Truck
- 4. Steamer
- 5. Tonga
- 6. Cycle

11. Safety Rules

B. Fill in the blanks : (TB)

1. safe   2. play   3. occur   4. left

C. Write 'T' for True and 'F' for False Sentences : (TB)

1. F   2. T   3. T   4. F

D. Write one word for the following : (TB)

1. traffic police   2. accident   3. foot board   4. left

E. Match column A with column B : (TB)

1. ii   2. iii   3. i   4. iv

F. Multiple Choice Questions : (TB)

1. c   2. c   3. c   4. a

12. Early Human's Invention

B. Fill in the blanks : (TB)

1. different   2. round
3. sledge   4. carried

C. Write 'T' for True and 'F' for False Sentences : (TB)

1. F   2. T   3. T   4. F

D. Match column A with column B :

1. iii   2. iv   3. i   4. ii

E. Write the activity that the early man is involved in as shown below: (TB)

1. carrying loads
2. cut the round logs of wood
3. pushed the cart
4. Earlyman saw a round stone rolling down a slope.

F. Multiple Choice Questions : (TB)

1. (i)   2. (iii)   3. (ii)   4. (iii)

